

Úvodní slovo

Milí čtenáři a čtenářky,

na titulní straně si můžete přečíst nadpis Re:Start. Proč jsme ale v redakci zvolili právě tento název? Odpověď je prostá: po dlouhé době covidové se potřebujeme vzpamatovat abychom mohli opět naskočit do kola povinností. Potřebujeme restart.

Ani redakce Šaldovin proto nezůstala pozadu. Během prázdnin v ní došlo k velké změně. Objevily se zde tváře nové a naopak již zkušenější redaktori předali „vládu“ mladší generaci a náš tým má v čele čerstvou sílu. Doufáme proto, že Vám sedmé číslo Šaldovin přinese jiné pohledný na svět. Že noví redaktori otevřou také zcela nová témata. Témata k pobavení i zamyšlení, témata aktuální, nadčasová, ale i ta která se řešila v minulosti. Nemusíme přece vždycky řešit jen to, co se děje právě teď. Občas je dobré se poohlédnout a zjistit, nad čím jsme přemýšleli včera, před týdnem, nebo o čem jsme si o přestávce

s kamarády povídali před rokem. A co teprve zjistit, co probírali v době svého studia naši rodiče!

V tomto vydání Šaldovin nabízíme shrnutí témat, která v posledních letech hýbala světem. Podíváme se pod lupou na dobu poslední hospodářské krize, ale nebude chybět ani úvaha na téma diskriminace a mnoho dalšího. Protože nejsme jediný školní časopis, který na gymnáziu vycházel, rozhodli jsme se uveřejnit článek ze školních novin Xaver, našeho předchůdce. Abychom nezůstávali pouze v minulosti, můžete si také přečíst shrnutí některých akcí, které se v posledních měsících konaly.

Přejeme Vám příjemné čtení a doufáme, že během něj načerpáte novou energii.

Anežka Bémová a Veronika Šípková

Šéfredaktorky

Der Leitartikel

Liebe Leser und Leserinnen,

auf der Titelseite können Sie die Überschrift Re:Start lesen. Weshalb haben wir in unserer Redaktion gerade diesen Namen gewählt? Die Antwort ist sehr einfach: nach der langen Covid-Zeit scheint endlich unser Leben ins alte Gleis zu kommen. Nach dem langen Lockdown müssen wir davon wieder genesen, damit wir erneut auf das Alltagsrad der Verpflichtungen springen können. Wir brauchen einen Restart.

Nicht einmal die Redaktion der Šaldoviny bleibt dahinter zurück. In den Ferien kam es zu vielen Änderungen. Es zeigten sich neue Gesichter, die erfahrenen Redakteure übergaben „die Regierung“ der jüngeren Generation und so hat unser Team neue Kraft in der Leitung. Und deshalb hoffen wir, dass Ihnen die siebte Ausgabe der Šaldoviny neue Blicke auf unsere Welt bringt. Dass die neuen Redakteure auch neue Themen einbringen. Themen zum Lachen sowie zum Nachdenken, aktuelle

Themen, zeitlose, aber auch die, über die wir in der Vergangenheit schon geschrieben. Wir müssen nicht immer das klären, was gerade jetzt passiert. Manchmal ist es gut, zurückzuschauen und zu bemerken, über was wir gestern oder vor einer Woche nachgedacht haben und was wir vor einem Jahr mit unseren Freunden in den Pausen besprochen haben. Und wie wäre es, erst festzustellen, was unsere Eltern während der Zeit ihres Studiums geklärt haben.

In dieser Ausgabe der Šaldoviny bieten wir eine Rekapitulation der Themen an, die in den letzten Jahren an der Welt rüttelten. Wir nehmen die Zeit der letzten Wirtschaftskrise genauer unter die Lupe, aber auch eine Überlegung auf das Thema Diskriminierung und vieles andere wird nicht fehlen. Weil wir nicht die einzige Schülerzeitung sind, die an dem Gymnasium erschien, entschieden wir uns, einen Artikel aus der Schülerzeitung Xaver, unserem Vorgänger, zu präsentieren.

Damit wir nicht immer nur in der Vergangenheit bleiben, können Sie auch die Zusammenfassung einiger Veranstaltungen, die in den letzten Monaten stattfanden, nachlesen.

Wir wünschen Ihnen angenehmes Lesen und hoffen, dass Sie dabei

neue Energie schöpfen.

Anežka Bémová und Veronika Šípková

Chefredakteurinnen

Übersetzung: Ester Krტიčková, 1N

Restart třikrát jinak

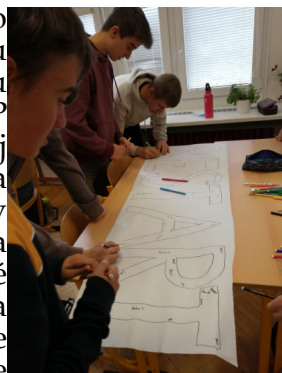

Během září a října se na naší škole konal RESTART. Témata byla čtyři: Pomáháme, Překonáváme se, Tvoříme a Myslíme. Každá třída měla jeden den na přípravu a následně projekt zrealizovala. Otázka tedy zní, jak si s tímto úkolem třídy poradily? A co při Restartu zažily?

Například v kvintě zrealizovali studenti v polovině října sportovní a poučný den pro ZŠ Broumovskou. Tamní žáci chodili po stanovištích a plnili různé úkoly. Za každý splněný úkol získali nápovědu do křížovky. Během celé akce se žáci zároveň dozvěděli i zajímavosti o Liberci. A samozřejmě, že nechyběla odměna. Pro tři nejúspěšnější trojice byly připraveny diplomy a taktéž i jedlé medaile.

Třída 2N uspořádala výlet z Kryštofova Údolí na Pláně pod Ještědem s tím, že

budou mít po celou dobu zapnutou aplikaci EPP. Pomáhají pohybem a nasbírané body věnují na Mateřské centrum Žirafa ve Dvoře Králové. To se

nakonec i podařilo. A na Pláních si žáci pochutnali na výborném obědu.

A třída 5N se šla v noci společně s německým praktikantem Pablem podívat na východ slunce na Smědavu.

Věřím, že si každá třída RESTART užila a že to bylo pro všechny příjemné začátku nového školního roku.

Vojtěch Pařízek, 2N

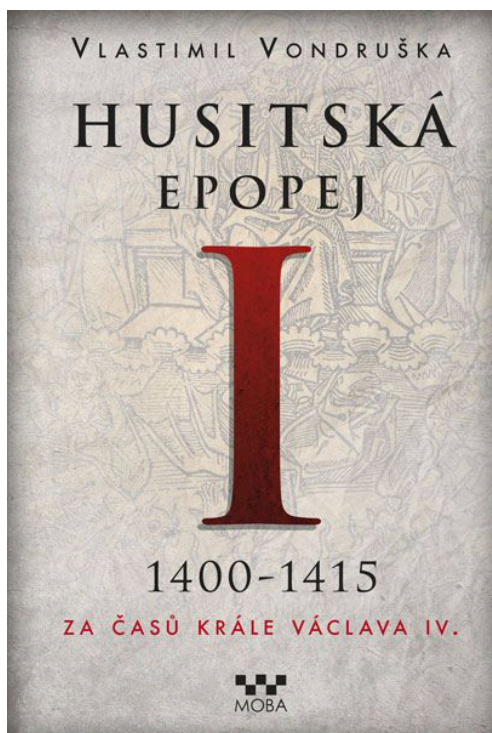
Husitská epopej I., Za časů krále Václava

Autor: Vlastimil Vondruška

Knihy se odehrávají během doby husitské v Čechách a jde o první díl rozsáhlé série. Je psána z pohledu dvou bratřanců z rodu Prokopů, kteří knihu píšou jako svou kroniku. Každý z nich má odlišné vyznání a vypráví o osudech svých příbuzných v pohnuté době od roku 1400 do roku 1415. Čtenář tedy získává téměř nestranné informace na pozadí zajímavých příběhů běžných lidí.

Knihy nadchnou i svou promyšleností a tím, že mezi zcela vymyšlenými postavami se objevují i postavy z historie známé a už podle drobných narážek čtenář nadšeně čeká, kdo je vlastně kdo. V knize se vždy objevuje i shrnutí reálných událostí, neboť dílo postupuje chronologicky podle let, a tak si ze čtení odnesete i nějaké ty vědomosti. Jen se nesmíte bát množství stránek, jelikož v celé knize jich je 599. A co teprve celá série! Ovšem vytrvalejším čtenářům a fandům historie román vřele doporučuji.

Zdroj obrázku: <https://www.facebook.com/epopej/photos/>

Radka Baracová, 1.N

The Royal Maharaja

V této krátké recenzi bych vám rád řekl něco o výborné indické restauraci přímo v centru města - The Royal Maharaja.

Nachází se na rohu ulic Frýdlantská a Železná, naproti vchodu do budovy libereckého magistrátu. Mají otevřeno každý den od 11:00 do 22:30, jen v neděli mají otevírací dobu kratší (11:00–21:30).

Restaurace se specializuje na indickou kuchyni. Jako předkrm si zde můžete nabídnout například papadam. To je křehká křupavá placka z čočkové mouky, můžete si dát jak

kořeněnou, tak jemnou. Hlavních chodů zde mají opravdu spoustu (já sám jsem si nemohl vybrat). V nabídce je třeba kuře Maharaja, což je kuře ve velmi pálivé omáčce, ale zároveň v ní jsou cítit další chutě. Jako dezert si můžete dát gulab jabun. Jedná se o knedlíčky z domácího těsta polité sirupem. K pití vám zde nabídnou například výborné mango lassi nebo jiné výtečné nápoje. Všechno vaří s láskou chutí.

Na první pohled vypadala restaurace pěkně a udržovaně. Všude to vonělo výbornou indickou kuchyní a celkově zde byla příjemná atmosféra.

Zdroj obrázku: <https://www.facebook.com/photo/>

Baked oats aneb recept pro mlsné jazýčky

Honí vás mlsná? Nebo máte zkrátka chuť zaexperimentovat a něco si upéct? Pak je tento recept právě pro vás! V angličtině se tato pochutina nazývá chocolate baked oats, tedy čokoládové pečené ovesné vločky. Možná už recept znáte z Tik Toku, ale jak vám každý kantor jistě rád potvrdí, opakování je matka moudrosti, a proto si zde můžete přečíst jednu z jeho variant. Tento dezert vřele doporučuji nejen kvůli jednoduché přípravě, ale také výborné chuti.

Ingredience:

½ hrnku ovesných vloček

1 lžice kakaa

¼ lžičky prášku do pečiva

½ hrnku mléka

¼ hrnku rozmačkaného banánu
(lze také použít jogurt nebo pyré)

2 lžice sladidla (nejlepší je datlový sirup)

kostička čokolády

špetka soli

Všechny ingredience kromě čokolády dobře promícháme a následně mixujeme, dokud nám nevznikne tekuté těsto. To přelijeme do misky vhodné pro pečení v troubě (lze také použít silikonovou formu) a doprostřed přidáme kostičku čokolády tak, aby byla v těstě zcela ponořená. Na vrch ještě můžeme přidat oříšky, čokoládu nebo cokoliv dalšího. Pečeme v troubě přibližně 15 minut na 250 stupňů. Servírovat můžeme dle chuti například s borůvkami, nebo jakýmkoliv jiným ovocem či polevou (kreativité se meze nekladou).

Všem přeji dobrou chuť!

Anežka Bémová, kvinta

<https://www.facebook.com/awesomesweetdishes/photos/a.110847601439866/112413667949926>

Rozhovor s panem učitelem Švířem

Přinášíme vám rozhovor s panem učitelem Jaroslavem Švířem, který je na našem gymnáziu prvním rokem. Učí zde češtinu, ale je také výborný němčinář. Díky němu naše škola bude mít také divadelní kroužek.

Ráno x Večer

Černobílá x Barevná

Jet autem x vlakem

Kino x Divadlo

Komedie x Tragédie

Bunge jumping ano x ne

Polární oblast x Poušť

Krupicová kaše míchat

Jak byste sám sebe třemi slovy popsal?

Společenský, přátelský a přidám něco trochu negativního: nedochvilný.

Kdybyste byl barva, která?

Viděl bych se na takový odstín mezi červenou a oranžovou. Já bych to vzal spíš do té oranžové, která umí najít ten klid.

Jak se vám líbí na naší škole?

No, velmi. Nerad bych to tedy

ještě zakřikl, protože jsem tady chvíli, ale jsem tady spokojený. Mám štěstí, na třídy. Všechny moje třídy jsou super, ti studenti jsou super a hlavně je tady znát – co já tedy mohu posoudit jen ze své velmi krátké praxe – ten rozdíl mezi jinými základními školami v Liberci a FXkem. Zejména na té práci žáků a jejich oddanosti práci a schopnosti zapojovat se do aktivit a tak. Tak to mně velmi vyhovuje. A je tady velmi příjemná energie obecně. Hlavně i ve třídách to člověk cítí, že i když poslední dobou naspí tak tři čtyři hodiny a je rád, tak se přijde do té třídy nabít, když se poštěstí.

Je tady znát rozdíl mezi jinými základními školami v Liberci a FXkem. Zejména na práci žáků a jejich oddanosti práci.

Je naopak něco co vám vadí nebo co byste chtěl změnit?

Zatím jsem se na ta negativa úplně nesoustředil, ale potřebuji si v některých nejmenovaných třídách ještě srovnat morálku, kde je předávání té energie až přehršle. Už to není ta energie, kterou já potřebuji přijmout, a naopak to vysilující. Tak to, ale to není nic, co

bych změnil obecně, to je to v
mých rukou.

Co bych tedy změnil, jsou ranní
hodiny. To mně teda činí
problém. Jednak tedy vstávání a
jednak podat v těch 7:25
stoprocentní výkon, protože já
přijedu a tady ve třídě se v té
první hodině teprve tak trochu
probouzím. Kdyby se to celé
posunulo, tak by mi to vůbec
nevadilo.

Jak jste se vlastně k učitelství dostal?

Úplnou náhodou. Já jsem vůbec
nechtěl studovat učitelství. Chtěl
jsem studovat herectví, ale
vlastně jsem se v tom našel,
protože herecká profese má často
velmi mnoho společných rysů s
tou profesí učitelskou. Nevzali
mě na DAMU, a tak jsem
potřeboval na nějakou vejšku jít.
Podal jsem si přihlášky na
pedagogické fakulty s tím, že to
tedy půjdu studovat a uvidím, co
z toho vyplyne. Já byl tak
průměrný na konci gymplu, takže
jsem si vybral předměty češtinu a
němčinu, které mi šly, a věděl
jsem, že ve studiu nebudou velké
problémy. Až postupně, když
začínala na vysoké škole praxe,
jsem do toho začal nějak
vplouvat. A když začaly
pedagogické a didaktické
semináře, které se právě zabývají
tím vyučovacím procesem, věděl
jsem, že je to ono. A vlastně ještě
doplním maličkost - teď se ke
mně náhodou dostaly od mámy z
půdy nějaké staré sešity a třídní
knihy. Až teď jsem si nějak

rozvzpomněl, že už jako dítě jsem
si na tu školu hrál a že jsem furt
starší sestru chtěl něco vyučovat.
Měli jsme i doma nějakou tabuli,
kam jsem furt něco chtěl psát a měl
jsem i třídní knihu, kam jsem
zapisoval, kdy tam sestra je a kdy
tam není.

Už jako dítě jsem si na tu školu hrál
a furt jsem starší sestru chtěl něco
vyučovat.

Takže jsem si říkal, že jsem naplnil
takový ten psychologický aspekt,
kdy se říká, že by měl člověk dělat
to, na co si v dětství nejvíce hrál, co
si nejvíce užíval.

Co Vás tedy na tomto zaměstnání nejvíce baví?

Ten kontakt s žáky. Já jsem si
vždycky myslel, že já jsem ten, kdo
miluje tu češtinu s němčinou a že to
tedy půjdu studovat a pak to budu
učit - kvůli těm předmětům. Co
jiného s tím, když už mám tu
pedagogickou fakultu. Na té praxi
se mi to úplně prohodilo a říkal
jsem si, mě na tom asi víc baví ta
interakce s žáky. Tak to je asi
nejlepší na té práci. To nejspíš
potvrdí každý jiný pedagog, že nás
asi nejvíc naplňují ty hodiny.

Když už jsme u toho zaměstnání, tak se ještě zeptám, co naopak rád děláte ve svém volném čase?

Teď toho volného času moc není,
takže my noví učitelé, co tady jsme,
brečíme, že nemáme žádný volný
čas. Když už se najde (respektive
když si ho udělám), hraji divadlo v
ochotnickém souboru. Teď jsem ho

ale musel opustit, protože ten soubor je v Rumburku a nemám čas tam dojíždět, takže jsem musel opustit představení. Plánuji se tam ale navrátit, až se tady nějak srovnám, zorientuji a trochu zaběhnu. Tady v Liberci chodím běhat, když se poštěstí, nebo zajdu do posilovny. Když chci úplně vypnout, sejdu se s kamarády a hrajeme třeba společenské hry.

Víte, jaké to je, být žákem, který sedí v lavici, ale zároveň máte zkušenost s tím, jaké to vlastně je stát před tabulí jako učitel. Myslíte si tedy z těchto zkušeností, co máte, že když jste byl žák, byl jste vzorný?

Ne, rozhodně ne a teď se přesně obávám, že se mi zase vrátí to, jak já jsem se choval k učitelům. Mně se vůbec nedařilo nějakým způsobem držet tu morálku na uzdě. Takže mám obavy, že teď karma zapracuje a že se mi to vrátí. Musím ale zaklepat, zatím dobrý.

A tím myslíte, že jste neplnil úkoly, nebo že jste byl drzý na učitele?

Obojí, musím se přiznat. Snažím se v tom najít nějakou výhodu. Člověk ví, jak na sebe, takže bych mohl vědět, jak na ty žáky, kteří se takto chovají. Jsou třeba nepozorní nebo na sebe nějakým způsobem pořád upozorňují. To jsem byl přesně já. Pořád jsem potřeboval být středem pozornosti.

Tak to je pro ně varování :).

Tak tak. Ten recept je jednoduchý: když chtějí žáci pozornost, tak jim ta pozornost musí být dopřána. To je kouzlo.

Jedním z témat, které se v současné době probírá je mimo jiné i diskriminace. Myslíte si, že je s ní na naší škole mezi studenty problém například vůči handicapovaným žákům?

Já jsem nic takového nezpozoroval, ale je to hodně dáno tím, že jsem tady krátkou dobu. Zatím mám dojem, že například žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, jsou přijímáni do kolektivu naprosto přirozeně a bez výhrad. Jenomže já to vždycky vidím jen z té jedné perspektivy učitele za katedrou a pak už nevidím, co se děje o přestávkách. Takže to všechno může být jenom jedna hezká iluze. Ale zatím mám ten dojem, že to funguje dobře. Chce se mi tomu věřit. :-)

Mám dojem, že žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, jsou přijímáni do kolektivu naprosto přirozeně a bez výhrad.

Řídíte se v životě nějakým vzorem?

První mě napadla moje blízká kamarádka, která umí získat nad spoustou věcí úžasný nadhled, netrápí se zbytečnostmi, což mně právě nejde. Proto já v ní vidím vzor a chtěl bych se naučit neřešit malichernosti.

Máte nějaké oblíbené motto?

Mám: Carpe diem, užívej dne...
Kromě toho se snažím držet nějaké tolerance, přátelskosti, nějakého pozitivního naladění. Tohle nemám v žádném mottu, spíš myslím na to, abych se tak udržoval v psychické pohodě.

Je něco, co byste chtěl našim čtenářům, tedy především studentům, vzkázat?

Čtete Šaldoviny, čtete knihy, vzdělávejte se a buďte tolerantní.

Děkujeme panu učiteli za jeho čas.

Anežka Bémová, kvinta

Interview mit Herrn Švř

Wir bringen euch das Interview mit Herrn Jaroslav Švř, der jetzt auf unserem Gymnasium sein erstes Jahr verbringt. Er lehrt Tschechisch, aber ist auch ein sehr guter Deutschlehrer. Dank ihm wird unsere Schule eine Theatergruppe haben.

Morgen, oder Abend? - Abend

schwarzweiß, oder farbig? - schwarzweiß

mit dem Auto, oder Zug fahren? - Zug

Kino, oder Theater? - Theater

Komödie, oder Tragödie? - Komödie

Polargebiete, oder Wüste? - Wüste

Grießbrei mit Kakao, Zimt und Butter -
rühren, oder nicht rühren? - nicht rühren

Wie würden Sie sich mithilfe von drei Adjektiven charakterisieren?

Gesellig und freundlich, aber ich würde noch etwas Negatives hinzufügen, und zwar unpünktlich.

Wenn Sie eine Farbe wären, welche denn?

Ich sehe mich als einen Farbton zwischen der roten und orangen Farbe. Allerdings würde dieser mehr mit der orangen Farbe

übereinstimmen, weil Orange Ruhe ausstrahlt.

Wie gefällt es Ihnen an unserem Gymnasium?

Na, sehr gut. Ich will es ja nicht beschreiben, da ich an diesem Gymnasium lediglich eine kurze Zeit unterrichte, trotz alledem bin ich hier äußerst zufrieden. Ich habe Glück mit den Klassen, die ich unterrichte. Alle meine Klassen finde ich super, da die Schüler super sind, aber hauptsächlich ist der Unterschied zwischen dem FXŠ-Gymnasium und den anderen Grundschulen in Liberec hier sehr gut erkennbar - was ich ausgehend von meinen sehr kurzen praktischen Erfahrungen an dieser Schule beurteilen kann - insbesondere hinsichtlich der Mitarbeit der Schüler / Schülerinnen beziehungsweise ihrer Hingabe an die Arbeit oder der Fähigkeit, bei diversen Aktivitäten mitzumachen. Dies ist für mich sehr angenehm. Und hinzu kommt noch, dass an dieser Schule generell eine sehr angenehme Atmosphäre herrscht, was des Weiteren im Unterricht zu spüren ist. Und ungeachtet dessen, dass man in der letzten Zeit nur drei bzw. vier Stunden schläft, gibt einem dies Energie, wenn es einem gelingt.

Der Unterschied ist zwischen dem FXŠ-Gymnasium und den anderen Grundschulen in Liberec hier sehr gut erkennbar insbesondere hinsichtlich der

Mitarbeit der Schüler/Schülerinnen beziehungsweise ihrer Hingabe an die Arbeit oder der Fähigkeit.

Gibt es wiederum etwas, was Sie stört beziehungsweise was Sie gerne verändern würden?

Bisher habe ich mich nicht auf das Negative konzentriert, allerdings muss ich noch das Benehmen mancher Schüler/Schülerinnen, die allzu viel Energie übertragen, in Ordnung bringen. Es handelt sich nicht mehr um Energie, die ich aufnehmen möchte, sondern um Energie, die mich erschöpft. Also dies stört mich - allerdings ist es nichts, was ich generell verändern würde, sondern das, was ich lediglich in meinem Unterricht verändern muss. Was ich aber nichtsdestotrotz generell umgestalten würde, wären die Stunden, die morgens stattfinden (um 7.25 Uhr). Dies bereitet mir Schwierigkeiten - einerseits im Hinblick auf das frühe Aufstehen, andererseits ist es mühselig, um 7.25 Uhr eine hundertprozentige Leistung zu erbringen, weil ich erst im Unterricht aufwache. Wenn die Stundenanfänge verschoben werden könnten, würde es mir persönlich durchaus nichts ausmachen.

Wie sind Sie dazu gekommen, Lehrer zu werden?

Ganz zufällig. Ich wollte nicht Lehramt studieren, sondern Schauspielerei. Dennoch spricht mich der Lehrberuf richtig an, da Schauspielerei und Pädagogik eigentlich ähnlich sind.

Aufgrund dessen, dass ich an der DAMU nicht aufgenommen worden war, musste ich an einer Uni studieren. Ich habe Anmeldungen an Lehramts-Universitäten unter der Bedingung eingereicht, dass ich trotzdem Lehramt studiere und sehe, wie es sich entwickelt. Am Ende der Gymnasialstufe war ich hinsichtlich der Leistung in etwa durchschnittlich, weshalb ich Deutsch und Tschechisch ausgewählt habe, denn ich wusste, dass es mir nicht allzu viele Probleme bereiten wird, diese Fächer zu studieren. Als die Praxis angefangen hat, bin ich allmählich darin eingetaucht. Und als die pädagogischen und didaktischen Seminare begonnen haben, wusste ich, dass es für mich das Richtige darstellt. Ich würde noch eine Kleinigkeit hinzufügen – neulich habe ich zufällig alte Hefte und Klassenbücher erhalten, die mich daran erinnern haben, als ich in meiner Kindheit meiner älteren Schwester immer etwas beibringen wollte. Ich hatte eine Tafel zu Hause, auf die ich jeweils etwas schreiben wollte, und sogar noch ein Klassenbuch, in das ich hereingeschrieben habe, wann meine Schwester anwesend bzw. abwesend war.

Ich in meiner Kindheit meiner älteren Schwester immer etwas beibringen wollte. Ich hatte eine Tafel zu Hause, auf die ich jeweils etwas schreiben wollte, und sogar noch ein Klassenbuch, in das ich hereingeschrieben habe, wann

meine Schwester anwesend bzw. abwesend war.

Dementsprechend bin ich auf den Gedanken gekommen, dass ich bereits diesen psychologischen Aspekt erfüllt hatte, dass man den Beruf künftig ausüben sollte, den man bereits als ein kleines Kind gespielt und genossen hat.

Was unterhält Sie an diesem Beruf vorrangig?

Der Kontakt/ die Interaktion mit den Schülern. Ich dachte mir immer, dass ich derjenige bin, der für die deutsche und tschechische Sprache brennt und der demnach auch diese Fächer unterrichten wird. Was Anderes lässt sich damit tun, wenn man es bereits studiert hat. Im Laufe des Praktikums hat sich meine Einstellung gründlich verändert und ich dachte mir, dass mich vorrangig die Interaktion mit den Schülern/Schülerinnen vergnügt. Das stellt das Allerbeste an diesem Beruf dar. Dem würde sich höchstwahrscheinlich jeder andere Pädagoge anschließen, dass uns vor allem der Unterricht erfüllt.

Wenn wir schon Ihr berufliches Leben beleuchten, würde ich Sie gern noch fragen, was sie wiederum gerne in ihrer Freizeit tun.

Nun besitze ich nicht allzu viel Freizeit, denn wir, neue Lehrer/Lehrerinnen, die erst seit Kurzem unterrichten, meinen, dass wir keine Freizeit besitzen. Wenn ich aber nichtsdestotrotz ein wenig Freizeit habe, spiele ich

Theaterstücke in einem Amateurtheater. Bedauerlicherweise musste ich es verlassen, weil sich jenes Amateurtheater in Rumburk befindet und mir keine Zeit mehr zur Verfügung steht, dorthin zu fahren. Ich beabsichtige trotz alledem, wieder aufzutreten, sobald ich mich in dieser Schule zurechtfinde und in den Arbeitsprozess ein bisschen mehr organisiert habe. Hier in Liberec jogge ich gerne, wenn es mir gelingt, oder gehe ins Fitnessstudio. Wenn ich aber richtig runterkommen will, treffe ich mich mit meinen Freunden und wir spielen zusammen Gesellschaftsspiele.

Sie wissen ganz genau, wie es aussieht, Schüler zu sein, der in der Bank sitzt. Sie besitzen aber auch gewisse Erfahrungen damit, wie es ist, als Lehrer an der Tafel zu stehen. Ausgehend von diesen Erfahrungen - waren Sie ein vorbildlicher Schüler?

Nein, auf gar keinen Fall. Deswegen ängstige ich mich davor, dass es sich schlecht auswirkt, weil ich damals meine eigenen Lehrer „schlecht“ behandelt habe. Es ist mir misslungen, meine moralische Einstellung zu beherrschen. Insofern befürchte ich, dass sich nun das Karma auswirkt und dass es zu mir zurückkommt. Unberufen, toi, toi, toi - bisher ist alles gut:-)

Meinen Sie damit, dass sie keine

keine Hausaufgaben anfertigten oder dass Sie den Lehrern gegenüber frech waren?

Beides, muss ich gestehen. Ich bemühe mich darum, darin einen Vorzug zu sehen. Ich weiß ja, was meinen Lehrern dabei geholfen hat, mich zurechtzuweisen, deswegen weiß ich auch, wie ich meine eigenen Schüler, die sich solchermaßen benehmen, ermahnen soll. Sie verlieren entweder die Aufmerksamkeit oder wollen die anderen auf sich selbst aufmerksam machen. Da war ich genauso. Ich wollte ja immer im Mittelpunkt der Aufmerksamkeit stehen.

Das ist für die Schüler eine Art Warnung, nicht wahr?

Genau, genau. Diese Vorgehensweise ist einfach: Wenn Schüler Aufmerksamkeit verlangen, muss sie ihnen gewährt werden. Dies ist der Schlüssel.

Eines der Themen, das heutzutage behandelt wird, ist unter anderem auch die Diskriminierung. Glauben Sie, sie stellt ein Problem an unserer Schule dar, beispielsweise in Hinblick auf behinderte Schüler/Schülerinnen?

Bisher habe ich noch nichts bemerkt, aber es ist auch dadurch begründet, dass ich an dieser Schule erst eine relativ kurze Zeit arbeite. Bisher habe ich den Eindruck, dass beispielsweise Schüler mit besonderen Ausbildungsbedürfnissen in die Klassengemeinschaft einwandfrei

nd natürlich aufgenommen werden. Allerdings sehe ich es immer lediglich aus der Perspektive eines Lehrers und weiß praktisch nicht, was in den Pausen geschieht. Demzufolge kann es sich nur um eine fabelhafte Illusion handeln. Aber bisher habe ich den Eindruck, dass alles gut funktioniert. Ich will daran glauben:-)

Bisher habe ich den Eindruck, dass Schüler mit besonderen Ausbildungsbedürfnissen in die Klassengemeinschaft einwandfrei und natürlich aufgenommen werden.

Orientieren Sie sich an einem Vorbild im Leben?

Zuallererst ist mir eine meiner nahen Freundinnen eingefallen, die vieles mit Abstand betrachten kann und sich mit keinen Kleinigkeiten auseinandersetzt. Diese Fähigkeit beherrsche ich nicht. Insofern dient sie mir als ein gewisses Vorbild, da ich es erlernen möchte, mich nicht mit Kleinigkeiten zu befassen.

Besitzen Sie ein Lieblingssmotto?

Ja, ich besitze eins: Carpe diem, nutze den Tag. Ferner gebe ich mir Mühe, an Toleranz, Freundlichkeit und einer positiven Lebenseinstellung festzuhalten. Dies habe ich in kein Motto gefasst, vielmehr denke ich daran, jeweils in einer psychischen Behaglichkeit zu leben.

Gibt es etwas, was Sie unseren Lesern/Leserinnen, also hauptsächlich den Schülern/Schülerinnen, ausrichten möchten?

Lest Šaldoviny, Bücher; bildet euch und seid tolerant gegenüber anderen.

Geschrieben von: Anežka Bémová, 5V

Übersetzt von: Dominik Serebrianský, 4N

Témata, co hýbou světem

Úvod

„O čem se dnes mluví?“

„Říká se, že to tak je.“

Obě tyto věty obsahují stejné slovo – ono „se“. Nejde o to, že by se o něčem bavil někdo konkrétní, prostě se o tom mluví.

Chtěl bych se v dnešním článku podívat na čtyři témata, která rezonují nebo nedávno rezonovala světem okolo nás, a pokusit se vám je trochu přiblížit, abyste – až na ně někdy přijde řeč – věděli, o čem se mluví. Přeji příjemné čtení!

Genderové předsudky

Začneme tak jako v dějepisu nikdy, a to současností. Jedním z témat, o kterých slycháváme dnes a denně, je bezpochyby gender – pohlaví – a s ním bezprostředně související genderové předsudky.

Můžeme to velmi jednoduše pozorovat všude kolem nás. Ženy jsou ve většině případů ty znevýhodněné. Jen si vezměte: „Brečíš jak holka.“ (Muži nepláčou?) „Chováš se jak ženská.“ Muži bývají na druhé straně spektra: „Pochlap se.“

(Chovej se víc jako muž.) „Je to chlapák.“

Uvedme si ještě příklad, kdy nějaká celebrita-žena mluví o svém dětství a zmíní, že „nebyla jako ostatní holky, kamarádila víc s klukama a takové ty holčičí hry ji nebavily“. Slyšeli jste někdy nějakého muže říct „jako malý jsem si rád hrál s panenkami, vozil je v kočárku a takové ty klučičí hry mě nebavily“? Kdyby to řekl, „holčičí“ chování by ho degradovalo.

Zdroj: <https://foter.com/f7/photo/27349929284/180370e8ef/>

Pro další předsudky stačí odejít ráno do práce - v prostředí zaměstnání jsou dobře znát. Společnost oběma pohlavím předepisuje role, kterých se mohou ujmout. Vytváří škatulky, do kterých nenápadně tlačí jednotlivé lidi. Na manažerské pozici je obvyklý spíš muž - jako vůdčí osobnost, průrazná a sebevědomá. Naopak na pozici sekretářky nebo uklízečky očekáváme ženu.

Abychom se na celou věc podívali z další stránky, je dobré si uvědomit, že genderově stereotypizující předsudky škodí nejen ženám, ale i mužům. Mentálnímu klidu nikoho nepomůže, když ho ostatní strkají do společností vytvořené krabičky. Muži přeci nedávají najevo své emoce, říct si o pomoc je slabost, muž by měl chránit ostatní a zabezpečit své blízké.

Je dobré si uvědomit, že přestože některé věci říkáme zcela automaticky, mohou na někoho jiného vytvářet tlak. A že je náročné pořád hlídat, co říkáme? Ano, humanita je náročná.

Feminismus

Dalším tématem, které má své kořeny hlouběji v historii, ale které je aktuální i dnes, je feminismus a feministické hnutí. Začneme tím, co to vlastně feminismus je.

Dle Wikipedie: „*Feminismus označuje spektrum ideologií, politických a sociálních hnutí, která si kladou za cíl definovat, zkoumat a dosáhnout politické, ekonomické a sociální rovnosti mezi gendery.*“

Jinými slovy feministické hnutí se snaží o to, aby ženy měly stejná práva jako muži. Na to, jak jednoduše a samozřejmě to zní, to je stále spíš teorie než realita.

Společnost, ve které žijeme, se nějakým způsobem formovala po dlouhá staletí, a jak asi víte z dějepisu, vystřídal se tu různé způsoby rozdělení moci. Troufám si říct, že ve všech těchto společnostech bylo vždy jedno z pohlaví (tím teď myslím muže nebo ženy) zvýhodněno. Uvést pár příkladů není složité: Marie Terezie měla velký problém s tím, aby se udržela na trůně a ženy neměly ani dlouhá léta po zavedení demokracie volební právo.

Cílem feminismu je právě odstranit (nejen) tyto nerovnosti mezi oběma pohlavími a postavit je na stejnou společenskou úroveň.

Feminismus začíná někdy v 19. století a v té době jde především o to umožnit ženám volit a vlastnit majetek.

Druhá vlna feminismu přišla v reakci na společenskou změnu někdy v 60. a 70. letech 20. století a obsáhla další témata, jako např. sexualitu, rodinu, manželství nebo reprodukční právo. V té době se stal feminismus velmi populární, což otevřelo ženám přístup do vyšších pracovních pozic a také

diskuzi na téma domácího násilí a znásilnění.

Třetí vlna, která trvá od 90. let až dodnes, ruku v ruce s původně afroamerickým hnutím LGBTQ se nese v duchu tématu sexuálního obtěžování a boje s genderovými stereotypy a rolemi.

Ekonomická krize 2008

Co je to ekonomická krize? Citace z Wikipedie: „Ekonomická krize je jedna z fází hospodářského cyklu, která nastává, pokud ekonomický pokles trvá po dobu nejméně čtyři čtvrtletí.“

K poslední ekonomické krizi došlo mezi lety 2007 a 2008 a my se nyní podíváme, proč k ní došlo a jaké byly následky.

Co krizi způsobilo? Za hlavní viníky globálního ekonomického kolapsu většina ekonomů označila „nenasytné“ bankéře, kteří půjčovali téměř každému, kdo projevil zájem. Rozbuškou, která celou věc roztočila, byla americká hypoteční krize. Vzhledem k tomu, kolik různých věcí ekonomiku ovlivňuje, nedokážeme dnes přesně říct, co hypoteční krizi způsobilo. Jednou z příčin pravděpodobně byl Community Reinvestment Act, zákon ve Spojených státech amerických, který motivoval banky poskytovat úvěry lidem, u kterých si nemohly být jisté, že budou mít na splácení. Zákon měl umožnit, aby si každý mohl půjčit

peníze například na vlastní dům nebo aby banky poskytovaly úvěry i lidem z rizikových oblastí, kterým před schválením tohoto zákona půjčit nechtěly. Tedy došlo ke stavu, kdy banky rozpůjčovaly hromadu peněz lidem, kteří byli jen těžko schopní vrátit je zpět.

Nešlo však jen o hypotéky. Cena ropy byla v té době vyhnána nerealisticky vysoko, protože to pro obchodníky bylo výhodné, což nepřidávalo trhu na stabilitě.

V září roku 2008 se celý domeček z karet sesypal. Pražská burza se propadla nejhluběji za posledních 26 měsíců a pět dní po ní se burza v New Yorku dostala tak hluboko jako nikdy předtím od roku 2001.

Dva týdny poté se hroutl největší americká spořitelna Washington Mutual. A krize pokračuje. Na konci září dorazí krize do Evropy: Velká Británie znárodňuje hypoteční banku Bradford & Bingley, země Beneluxu zachraňují finanční ústav Fortis a poté další a další. Irská vláda vydává neomezenou záruku za dluhy finančních ústavů.

Podle OSN šlo o největší ekonomický propad od Velké hospodářské krize ve 30. letech 20. století. Krize se navíc i přes veškerá politická opatření dále prohlubovala - klesaly ceny aktiv, domácnosti chudli a tím pádem klesala poptávka, což brzdilo ekonomiku.

Až v říjnu a listopadu 2009 se ekonomikám Evropské unie a USA podařilo dva kvartály po sobě růst,

čímž se oficiálně dostaly ven z krize.

Ekonomická krize zasáhla mnoho lidí a společností. V momentě, kdy automobilka General Motors požádala o ochranu před věřiteli, šlo o třetí největší bankrot v dějinách Spojených států a podle odhadů stála celá krize 1 488 miliard amerických dolarů, což je asi 32 bilionů českých korun (zdroj: Congressional Budget Office, www.cbo.gov).

peníze například na vlastní dům nebo aby banky poskytovaly úvěry i lidem z rizikových oblastí, kterým před schválením tohoto zákona půjčit nechtěly.

Globální oteplování

Jak vyplývá z názvu, globální oteplování je dlouhodobý nárůst teploty na zemi. Nejlépe ho můžeme pozorovat na zvyšování teploty vzduchu nad oceány, na tání ledovců, vzestupu hladiny moří a zvyšování vzdušné vlhkosti. Přestože periodické oteplování a ochlazování Země není nic zásadně neobvyklého, změny, které pozorujeme od 50. let 20. století nemají obdoby v klimatických změnách po tisíce až miliony let.

Celkem se uvádí 10 indikátorů globálního oteplování. V srpnu 2021 uvedla Šestá hodnotící zpráva Mezivládního panelu pro změnu klimatu: „Je jednoznačné, že vlivem člověka došlo k oteplení

<https://foter.com/f7/photo/22314779398/f1b82c15e9/>

atmosféry, oceánu i pevniny. Došlo k rozsáhlým a rychlým změnám v atmosféře, oceánu, kryosféře a biosféře. (...) Největší antropogenní vliv je způsoben emisemi skleníkových plynů, jako je oxid uhličitý, methan a oxid dusný.“ Toto zjištění akceptují akademie věd všech významných industrializovaných států a není zpochybněno žádným státním či mezinárodním vědeckým orgánem.

Wikipedie: „Do roku 2100 by měla povrchová teplota na Zemi stoupnout o 0,3 až 1,7 °C pro scénáře s výrazným snížením produkce CO₂, resp. o 2,6 až 4,8 °C pro scénář s dnešním tempem produkce CO₂.“

Ze stránek EU: „Období 2011–2020 bylo nejteplejším desetiletím v zaznamenané historii. Průměrná celosvětová teplota v roce 2019 byla 1,1 °C nad úrovní před průmyslovou revolucí. Globální oteplování vyvolané člověkem v současné době roste tempem 0,2 °C za desetiletí.“

Pokud byste měli zájem si o oteplování zjistit něco víc, na internetu je možné najít mnoho zdrojů. Jako relevantní mohu doporučit například stránky Evropské unie.

Závěr

V tomto článku jsem vycházel z informací z přehledně zpracovaného a rozhodně zajímavého dokumentu, který je volně ke stažení na internetu

(<https://www.peopleinneed.net/skladanka-temat-co-hybou-svetem-1099pub>). Každému, koho výše zmíněná témata zajímají, ho mohu vřele doporučit.

Filip Novák, 2B

Zdroj fotky gender: <https://www.flickr.com/photos/aceofknaves/>

Zdroj fotky medvěd: <https://www.flickr.com/photos/arthurtlabar/>

Themen, die die Welt bewegen

Einleitung

„Worüber wird heutzutage gesprochen?“

„Es wird gesagt, dass es so ist.“

Diese beiden Sätze beinhalten das gleiche Wort - es wird. Es geht nicht darum, dass jemand konkreter über etwas reden würde, es wird darüber einfach gesprochen.

Ich würde gerne im heutigen Artikel vier Themen anschauen, über die in der Welt um uns herum räsoniert oder vor Kurzem räsoniert wurde, und ich würde sie euch gerne ein bisschen näherbringen, damit ihr wisst - wenn die Rede darauf kommt - worüber gesprochen wird. Ich wünsche euch ein angenehmes Lesen.

Gender Vorurteile

Wir fangen mit einem der Themen an, über das wir täglich etwas hören, ist zweifellos Gender - das Geschlecht - und damit verbunden auch die Geschlechtervorurteile.

<https://foter.com/f7/photo/27349929284/180370e8ef/>

Wir können es sehr einfach überall um uns herum wahrnehmen. Die Frauen sind in der Mehrheit der Fälle die Benachteiligten. Nehmt einfach nur: „Du weinst wie ein Mädchen.“ (Männer weinen nicht?) „Du benimmst dich wie ein Weib.“ Die Männer sind oft auf der anderen Seite des Spektrums: „Benimm dich mehr wie ein Mann.“ „Er ist ein richtiger Kerl.“

Nehmen wir noch ein Beispiel, wenn eine Promi-Frau über ihre Kindheit redet und sagt, dass sie „nicht wie andere Mädels war, sie hatte Jungen als Freunde und die Mädchen-Spiele haben ihr keinen Spaß gemacht.“ Habt ihr schon einmal einen Mann gehört, der sagte, dass er als kleines Kind mit Puppen spielen wollte, er hat sie im Kinderwagen gefahren und die Jungen-Spiele haben ihm keinen Spaß gemacht? Falls er das sagen würde, würde ihn das „M ä d c h e n - B e n e h m e n“ degradieren.

Für weitere Vorurteile reicht es nur, morgens in die Arbeit zu gehen – im Arbeitsumfeld sind sie sehr erkennbar. Die Gesellschaft schreibt beiden Geschlechtern Rollen vor, die sie übernehmen sollen. Sie erstellt Schachteln, in die sie die einzelnen Menschen unauffällig hineindrängt. Auf der Managerposition ist gewöhnlich ein Mann – als eine führende Person, selbstbewusst und durchsetzungsfähig. Im Gegensatz dazu erleben wir auf der Position der Sekretärin oder Putzfrau eine Frau.

Damit wir uns das ganze Ding von einer anderen Seite anschauen, ist es gut zu realisieren, dass die unveränderlichen Gender-Vorurteile sowohl Frauen als auch Männern schaden. Der mentalen Ruhe hilft niemandem, wenn er von anderen in gesellschaftlichen Kästchen gesteckt wird. Doch die Männer verstecken ihre Emotionen, um Hilfe zu fragen – das ist schwach, ein Mann sollte die anderen schützen und seine Lieben sichern.

Es ist gut zu realisieren, dass manche Dinge, die wir ganz automatisch sagen, jemanden unter Druck setzen können. Und dass es sehr anstrengend ist, immer aufpassen zu müssen, was man sagt. Ja, die Humanität ist anstrengend.

Feminismus

Das nächste Thema, das seine Wurzeln in der Geschichte hat, das aber auch heute sehr aktuell ist, ist der Feminismus und die Frauenbewegung. Fangen wir damit an, was eigentlich Feminismus heißt.

Entsprechend Wikipedia: *Feminismus bezeichnet das Spektrum der Ideologien, politischer und sozialer Bewegungen, die das Ziel haben zu definieren, zu forschen und die politische, soziale und ökonomische Gleichberechtigung zwischen Geschlechtern zu erreichen.*

Anders gesagt, Frauenbewegung bemüht sich darum, dass Frauen gleiche Rechte wie Männer haben. Obwohl es einfach und natürlich klingt, ist es aber mehr Theorie als Realität.

Die Gesellschaft, in der wir leben, wurde während vieler Jahrhunderte geformt, und wie ihr vielleicht aus dem Geschichtsunterricht schon wisst, wechselten hier verschiedene Arten der Machtverteilung. Ich wage zu behaupten, dass in jeder dieser Gesellschaften nur ein Geschlecht (damit meine ich Frauen oder Männer) begünstigt war. Es ist nicht schwer, ein paar Beispiele zu geben: Maria Theresa hatte große Schwierigkeiten, auf dem Thron zu bleiben, und Frauen hatten noch lange nach der Gründung der Demokratie keine Wahlrechte.

Das Ziel des Feminismus ist, nicht nur diese Ungleichheiten zwischen beiden Geschlechtern zu beseitigen, sondern sie auf gleiches gesellschaftliches Niveau zu stellen.

Der Feminismus fängt irgendwann im 19. Jahrhundert an und in der Zeit ging es vor allem darum, den Frauen ihr Wahlrecht und eigenen Besitz zu ermöglichen.

Die zweite Welle des Feminismus kam in der Reaktion auf gesellschaftliche Veränderungen irgendwann in den 60er und 70er Jahren des 20. Jahrhundert auf

und erfasste weitere Themen, wie zum Beispiel Sexualität, Familie, Ehe oder Vermehrungsrecht. In der Zeit wurde der Feminismus sehr populär, was auch den Frauen den Zutritt zu höheren Arbeitspositionen und auch der Diskussion über häusliche Gewalt und Vergewaltigungen eröffnet hat.

Die dritte Welle, die seit den 90er Jahren bis heute andauert, zusammen mit der ursprünglich afroamerikanischen Bewegung LGBTQ, wird im Geist der sexuellen Belästigung und des Kampfs gegen Gender-Stereotypen und Rollen ausgetragen.

Ökonomische Krise 2008

Was ist eine ökonomische Krise? Zitat aus Wikipedia: *„Eine ökonomische Krise ist eine der Phasen des wirtschaftlichen Zyklus, die erfolgt, wenn der ökonomische Abstieg mindestens vier Quartale dauert.“*

Zur letzten ökonomischen Krise ist es zwischen den Jahren 2007 und 2008 gekommen und wir schauen uns jetzt an, warum es dazu gekommen ist und welche Folgen die Krise hatte.

Was verursachte die Krise? Als die Hauptschuldigen des globalen ökonomischen Kollapses hat die Mehrheit der Wirtschaftler die „*unersättlichen*“ Banker benannt, die fast jedem Geld geliehen haben, der Interesse hatte. Der Zünder, der die ganze Sache gestartet hat, war die amerikanische

Hypothekenkrise. Mit Bezug darauf, durch wie viele Aspekte die Ökonomie beeinflusst wird, kann man nicht genau sagen, was die Hypothekenkrise verursachte. Eine der Ursachen war wahrscheinlich der Community Reinvestment Act, das Gesetz in den USA, das die Banken motiviert hat, den Menschen Kredite anzubieten, bei denen sie nicht sicher sein konnten, dass sich die Menschen die Rückzahlung leisten können. Das Gesetz sollte ermöglichen, dass sich jeder zum Beispiel für ein eigenes Haus Geld leihen konnte oder dass die Banken auch den Menschen Kredite in risikoreichen Bereichen anboten, denen sie vor der Bewilligung des Gesetzes nichts leihen wollten. So ist es zu der Situation gekommen, dass die Banken den Menschen sehr viel Geld geliehen haben, diese es aber nicht zurückbezahlen konnten.

Es ging aber nicht nur um die Hypotheken. Der Erdölpreis wurde in der Zeit unrealistisch hoch, weil es für die Geschäftsmänner viel günstiger war, was aber der Stabilität auf dem Weltmarkt nicht gedient hat.

Im September 2008 ist das ganze Kartenhaus zusammengefallen. Die Prager Börsenkurse sackten erstmals nach 26 Monaten auf den Tiefststand ab und fünf Tage nach der Prager Börse fiel der Aktienmarkt in New York so tief wie nie zuvor seit dem Jahr 2001.

Zwei Wochen nach dem Zusammenbruch der größten amerikanischen Sparkasse Washington Mutual ging die Krise weiter. Am Ende des Septembers kommt die Krise auch nach Europa: Großbritannien verstaatlicht die Hypothekenbank Bradford & Bingley, die Benelux-Staaten retten das Finanzinstitut Fortis und danach nächste und nächste. Die irische Regierung gibt unbegrenzte Garantien für Schulden der Finanzinstitute aus.

Entsprechend OSN ging es um größten ökonomischen Abfall seit der Großen wirtschaftlichen Krise in den 30er Jahren des 20. Jahrhunderts. Die Krise verschärfte sich trotz allen politischen Maßnahmen weiter - Die Preise des Vermögens sanken, die Haushalte wurden armer und darum wurde auch die Nachfrage kleiner, was die Ökonomie bremste.

Erst im Oktober und November 2009 gelang es den Ökonomien der EU und der USA zwei Quartale nacheinander zu wachsen, wodurch sie offiziell aus der Krise ausgestiegen sind.

Die Ökonomische Krise hat viele Menschen und viele Gesellschaften getroffen. Im Moment, als das Automobilwerk General Motors um den Schutz vor den Kreditgebern gebeten hatte, ging es um den drittgrößten Bankrott in der Geschichte der USA und nach der Abschätzung kostete die ganze Krise 1 488 Mrd. US-Dollar, das sind etwa 32 Billionen Kronen (Quelle: Congressional Budget Office, www.cbo.gov).

Globale Erwärmung

Wie es sich schon aus dem Titel ergibt, ist die globale Erwärmung die lange andauernde Zunahme der Temperatur auf der Erde. Am besten kann man das an der Erhöhung der Temperatur über Ozeanen, an den schmelzenden Gletschern, am Anstieg des Meeresspiegels und dem der Luftfeuchtigkeit erkennen. Obwohl die periodische Erwärmung und Abkühlung der Erde nichts Ungewöhnliches ist, haben die Änderungen, die man schon seit den 50er Jahren des 20. Jahrhunderts beobachten kann, keine Analogie in Klimaveränderungen seit Tausend oder Millionen Jahren.

Allgemein werden 10 Indikatoren der globalen Erwärmung genannt. Im August 2021 hat die IPCC (Zwischenstaatlicher Ausschuss für Klimaänderungen) angegeben: „Es ist eindeutig, dass wegen des Einflusses des Menschen es zur Erwärmung der Atmosphäre, der Ozeane und auch des Lands kommt. Es ist zu ausgedehnten und schnellen Veränderungen in der Atmosphäre, im Ozean, in der Kryosphäre und der Biosphäre (...) gekommen. Der größte anthropogene Einfluss wird durch die Treibhausgasemissionen bewirkt, wie zum Beispiel Kohlendioxid, Methan oder Distickstoffmonoxid.“ Diese Feststellung akzeptieren Akademien der Wissenschaften aller bedeutenden industrialisierten Staaten

<https://foter.com/f7/photo/22314779398/f1b82c15e9/>

und sie wird von keinem Staatswissenschaftsorgan in Zweifel gestellt.

Wikipedia: „Bis zum Jahr 2100 sollte die Temperatur der Erdoberfläche für die Szenarien mit ausgeprägter Reduktion der Produktion des CO₂ um 0,3 bis 1,7 °C steigen, für die Szenarien ohne Reduktion der Produktion des CO₂ (heutiger Zustand) um 2,6 bis 4,8 °C.“

Auf den Webseiten der EU steht: „Der Zeitraum von 2011 bis 2020 war das wärmste Jahrzehnt, das in der Historie registriert wurde. Die durchschnittliche weltweite Temperatur im Jahr 2019 war 1,1 °C über der Höhe vor der industriellen Revolution. Die globale Erwärmung, die von Menschen ausgelöst wird, wächst in der Gegenwart im Tempo von 0,2 °C pro Jahrzehnt.“

Wenn ihr interessiert seid, euch über die Erwärmung etwas mehr herauszuen, ist es möglich, viele Quellen im Internet zu finden. Als relevant kann ich euch zum Beispiel die Webseite der EU empfehlen: https://ec.europa.eu/clima/index_cs.

Schluss

Diesen Artikel habe ich ausgehend von den Informationen aus einem übersichtlich bearbeiteten und interessanten Dokument zusammengestellt, das zum freien Herunterladen im Internet unter

<https://www.peopleinneed.net/skladanka-temat-co-hybou-svetem-1099pu> zu finden ist. Ich kann es all denen, die an diesen Themen interessiert sind, herzlich empfehlen.

Geschrieben von: Filip Novák, 2B

Übersetzung: Johana Pazourová, 4N

Rozhovor s panem Zámečnickem

S dalším číslem Šaldovin vám opět přinášíme rozhovor s absolventem naší školy. Pan Jaroslav Zámečnický je od roku 2018 primátorem města Liberec. Co podle něho může udělat město pro studenty a naopak, co mohou udělat studenti pro město? A co se skrývá pod tajuplnou zkratkou EHMK?

Příroda, nebo civilizace – civilizace

Rozum, nebo štěstí – štěstí

Zima, nebo léto – léto

Pondělí, nebo pátek – pátek

Oheň, nebo voda – oheň

Humanitní, nebo přírodovědný – přírodovědný

Jakými třemi slovy byste se popsal?

Pečlivý, pracovitý a to třetí, to by měl doplnit někdo jiný.

Studoval jste na našem gymnáziu. Máte na studium nějakou zajímavou vzpomínku?

Je jich opravdu řada. S našimi kantory jsme měli obdobné zážitky, jaké jsou ve starých historických filmech, například Cesta do hlubin študákovy duše. Tehdy jsem všechny hlášky a příběhy zapisoval zrovna já. Nebyl jsem určený, prostě mě to tenkrát napadlo. Měl jsem na to sešity, ze kterých jsme si potom na setkávání po maturitě četli, a byla to ohromná legrace si to připomínat. Nepříjemnost je, že je později někdo z našich spolužáků ztratil. Takže dneska už jen vzpomínáme z paměti.

S našimi kantory jsme měli obdobné zážitky, jaké jsou ve starých historických filmech, například Cesta do hlubin študákovy duše.

A pamatujete si nějakou?

Většinou to byly hlášky našeho profesora matematiky Kašeho. To byl velmi obávaný, přísný a snad i spravedlivý učitel. Teď už se to těžko posuzuje. Tehdy dostat jedničku z matematiky bylo něco mimořádného. Dneska by to až třeba hraničilo se šikanou, ale nám to připadalo místy i legrační, když nazýval spolužačky kozami Terezami a jiným říkal lunochod tříprstý. Tento profesor byl velmi oblíbený a při hodinách

matematiky byl někdy vykloněný z okna a kouřil anebo při příchodu do třídy típal cigaretu o futra dveří. Dnes už nepředstavitelná věc.

Z čeho jste maturoval?

Matematika, fyzika, čeština, ruština.

Bavilo vás studium na našem gymnáziu?

Slovo bavilo se nedá použít. Studium na gymnáziu bylo jedno z nejnáročnějších a nejtěžších období. Spousta předmětů, spousta úkolů, a když chtěl člověk všechno splnit co nejlépe, tak toho dosahoval skoro až nadlidskými výkony, aspoň tak jsem to tehdy vnímal. Oproti tomu studium na vysoké škole už bylo procházkou růžovým sadem a absolvoval jsem ho s červeným diplomem.

Studium na gymnáziu bylo jedno z nejnáročnějších a nejtěžších období. Oproti tomu studium na vysoké škole už bylo procházkou růžovým sadem

Jak jste se dostal ke své nynější práci primátora? Co vás k ní přivedlo?

Gymnázium jsem absolvoval v roce 1984, ještě za minulého režimu. V té době jsem přemýšlel o dvou směrech, buď že budu učitelem matematiky a fyziky, mých dvou nejoblíbenějších předmětů, anebo budu studovat práva nebo ekonomii, což mě taky bavilo. Nakonec jsem se rozhodl dát si přihlášku na Vysokou školu strojní a textilní v Liberci, protože jsem hodně vnímal dopad

komunistické vlády na život lidí a do obou řečených profesí by pak vstupovala ideologie režimu ve formě různých povinností. Například vstoupit do komunistické strany (pro učitele) nebo pro právníky řídit se právem, které vznikalo v komunistickém federálním shromáždění (pozn. redakce: název pro tehdejší parlament). To se mi tak přičilo, že jsem se rozhodl pro práci, která nemusela vypadat tak prestižně. Vybral jsem si práci strojního inženýra. Ale pořád jsem tam měl tu svoji milovanou matematiku a fyziku a také nějakou práci do budoucna, třeba i v zahraničí. Učitel by v zahraničí asi neobstál, právník také ne.

Do toho přišly na vysoké škole společenské změny a já jsem v roce 1990 začal okamžitě působit v komunální politice. Moje tehdejší žena a tchán s tchýní byli v té době perzekvovaní bývalým režimem za pokus o emigraci. Do politiky jsem vstupoval i s jejich podporou. Od té doby jsem trvale zůstal v komunální a regionální politice.

Jestli bych měl někomu, kdo by chtěl jít v podobných šlépějích, dát radu, tak by se měl zajímat o věci veřejné a umět přizpůsobit svoji profesní dráhu nějakému společenskému zájmu, nejen vlastní představě.

V roce 1992 jsem kandidoval do parlamentu, tehdy za Občanskou demokratickou stranu. Potom jsem se mnohokrát zúčastňoval různých volebních kampaní, často jako kandidát do krajského

zastupitelstva a do městského zastupitelstva. Čtyři roky jsem byl členem Rady Libereckého kraje, v letech 2000 až 2004. Díky tomu, že jsem znal svého tchána, jejich rodinné osudy a že jsem se třicet pět let angažoval v politice, stalo se, že jsem ve volbách 2018 stál v čele kandidátky Starostů pro Liberecký kraj. Volby jsme vyhráli a jako nejsilnější strana jsme mohli postavit do čela města primátora. V tu chvíli jsem tím kandidátem byl já. Jestli bych měl někomu, kdo by chtěl jít v podobných šlépějích, dát radu, tak by se měl zajímat o věci veřejné a umět přizpůsobit svoji profesní dráhu nějakému společenskému zájmu, nejen vlastní představě.

Co je tedy náplní vaší práce?

Primátor nemá pracovní dobu jako někdo jiný od 8 do 16 hodin, 8 hodin denně. Pracovní doba je skutečně 24 hodin denně, 7 dní v týdnu v podstatě v průběhu celého roku, až na výjimky. I primátor má nárok na dovolenou. Ovšem musím si zajistit zástup na radnici, protože jsem například předsedou bezpečnostní rady. A v momentě, kdy jsou povodně, tak chťe nechťe musí i dovolená stranou a primátor musí nastoupit a začít řídit krizový štáb a podobně.

Jak je tedy vaše práce časově náročná?

Primátor města vstává v 6:50. Ráno zhruba půl hodiny čtu den staré noviny a monitoring aktuálního tisku. Zhruba v 7:30 vyrážím se dvěma psy na procházku Zeleným údolím, kde bydlim.

Tomu věnuji 45 minut. Během procházky vyřizují ještě nějaké nejnnutnější věci. Zhruba na devátou hodinu mi začíná práce zde v kanceláři. Zpravidla tady mám od pondělí do pátku nějaké schůzky, případně někam vyjždím na dohodnuté schůzky mimo radnici. Jednou za 14 dní koordinuji zasedání rady města a jednou za měsíc zastupitelstvo. Takhle to běží pondělí až pátek. Vždycky od devíti ráno, ale v práci končím skoro se železnou pravidelností ve 21:15 večer, takže domů přijždím kolem půl desáté a zhruba od 11 hodin večer podle potřeby hodinu, dvě vyřizuju maily, ke kterým jsem se v průběhu dne nedostal. Takže na spánek mi zbývá zhruba šest hodin denně. Zatím to stačí a spím dobře. Ráno mám zase sílu.

A jak to máte s časem o víkendech?

Soboty a neděle pro primátora zpravidla nebývají volné dny, třeba zítra tady budu startovat Nature run a budu se věnovat velvyslanci Moldavie, který přijede. O víkendech většinou objíždím na svém skútru město a vyřizuju stížnosti, které se mi v průběhu týdne nahromadily. Stížnosti se většinou týkají nepořádku, rozbitých silnic a sousedských sporů. Někdy za těmi lidmi doježu nebo si to místo obhlídnu anebo tam jedu na elektrokole.

Čím se zabýváte ve svém volném čase?

Volného času je málo. V práci primátora, aspoň tak jak jsem se ji rozhodl vykonávat já, volný čas v podstatě neexistuje. V těch malých zbytcích je to jízda na skútru, na elektrokole, každodenní vycházka se psy. Denně si dávám za úkol nachodit 10000 kroků, což je 7 až 8 kilometrů. Bohužel se málo dostávám ke knihám, ale rád čtu různé monitoringy, komentáře a průzkumy na politické dění.

Co může město udělat pro středoškoláky?

V Liberci je kolem 7000 středoškoláků. Na základních školách asi 9000 žáků. V dopravním podniku město Liberec rozhodlo o výrazných změnách, kdy jsme zlevnili měsíční jízdenku na 132 korun, tu roční na 912 korun. Některé budovy poskytujeme Libereckému kraji zdarma, třeba budovu pro Střední zdravotnickou školu nebo internát v Zeyerově ulici pro dojíždějící středoškoláky. Dále zde máme řadu městských sportovišť, které město dotuje. Jsme rádi, když tam studenti sportují. Sportovním klubům poskytujeme přímou dotaci na počet registrovaných členů, ale to samozřejmě platí i pro děti ze základních škol. Město dál dotuje bazén nebo botanickou a zoologickou zahradu. To jsou vzdělávací zařízení. Je tu také divadlo, ale vím, že divadlo není už pro středoškoláky tak populární. To jsou směry, kam Liberec dává svoje významné prostředky.

A teď co naopak mohou středoškoláci udělat pro město?

Výborná otázka. S městem Liberec máme ambiciózní plán. Chceme, aby měl výhledově 120 000 obyvatel. Dneska jich je 104 000. Jsme jedno z mála krajských měst, které se nevylidňuje, ale pomalinku roste. Také Praha, Brno, Ostrava a Plzeň rostou. Dále je tu řada měst, která nerostou anebo se dokonce smršťují. Což je do budoucna hrozba. My bychom byli rádi, aby si středoškoláci Liberec zamilovali a aby v budoucnosti Liberec neopouštěli. Aby všechno, co se naučí, svoji kreativitu, znalosti a dovednosti, Liberci vraceli. Samozřejmě někdo najde své působíště jinde v republice nebo v cizině, budiž jim to práno.

My bychom byli rádi, aby si středoškoláci Liberec zamilovali a aby v budoucnosti Liberec neopouštěli. Aby všechno, co se naučí, svoji kreativitu, znalosti a dovednosti, Liberci vraceli.

Liberec ale bude rád, když zde řadu těchto lidí udrží a bude potom třeba i celosvětově známý, že má jednoho z nejlepších lékařů, jako je profesor Suchomel, významný neurochirurg. To by si Liberec přál od středoškoláků.

Liberec chce kandidovat na Evropské hlavní město kultury 2028. V čem to spočívá?

EHMK není jenom o tom, že se v daném městě dělá největší kultura nebo je tam nejlepší

divadlo. Ale že je taky něčím zajímavé. Může být vzorem ke kopírování a má potenciál dalšího růstu. Pro udělení titulu město začne dělat kroky třeba pět let dopředu. My bychom chtěli podat kandidaturu v roce 2022. My bychom se tam chtěli prezentovat jednak s hlubokou historií Liberce, jednak jeho architekturou. V centru města se nachází Papírové náměstí, které bylo v minulosti Liberec centrem dění, vznikaly tam různé manufaktury, textilní továrny a pracovali tam soukeníci. Podobalo se to Malé Straně v Praze. Ale nakonec roky komunismu způsobily zchátrání čtvrti a téměř i její likvidaci. My se znovu chceme vrátit k té historii, vybudovat zde kreativní čtvrť pro mladé. Když budu hodně přehánět, tak by to mohlo být něco jako Montmartre a Sacré-Coeur v Paříži, kopeček s kostelem a kreativní čtvrtí s malíři a umělci. Když tam jdete, je tam živo jako ve včelím úlu. Takhle bychom si představovali Papírové náměstí. Ale samozřejmě jsem uvedl jen příklad, který je nadnesený. Tato čtvrť by mohla vdechnout městu nový náboj. Dáváme to dohromady i s architekty. Také tu máme Anifilm, což je přehlídka animovaných filmů. To všechno by mohlo způsobit, že by Liberec na tento titul mohl dosáhnout.

Řídíte se v životě nějakým mottem?

Je to od G. B. Shawa, který řekl: „Rozumní lidé se přizpůsobí světu, ti nerozumní chtějí svět přizpůsobit sobě, proto veškerý pokrok pochází od těch nerozumných.“

Která historická osobnost je pro vás vzorem?

Ve své kanceláři mám obraz Masaryka, takže bych mohl jmenovat Masaryka s Václavem Havlem. To jsou dva největší vzory. Z té novodobější historie Liberce je to můj předchůdce primátor Jiří Drda, který stál i na začátku mého vstupu do komunální politiky. On mě pro ni získal, a kdybych měl za to někomu poděkovat, tak Jiřímu Drdovi.

Co byste vzkázal našim čtenářům?

Jestli ten rozhovor dočetli až sem, do tohoto místa, k této otázce, tak se jim klaním. Pokud to dočetli až sem, tak by to s naší mladou generací nemuselo vypadat špatně, naopak dobře. Takže jim přeji hodně úspěchů v jejich budoucím profesním i osobním životě.

Veronika Šípková, kvinta

Interview mit dem Oberbürgermeister

Mit weiterer Nummer von Šaldoviny bringen wir euch wieder ein Interview mit einem Absolventen aus unserem Gymnasium. Herr Jaroslav Zámečník ist seit 2018 der Oberbürgermeister der Stadt Liberec. Was kann, nach seinen Worten, die Stadt für Schüler und Studenten machen? Und auch umgekehrt, was können die Schüler für die Stadt machen? Was bedeutet die geheimnisvolle Verkürzung EHMK?

Natur, oder Zivilisation? - Zivilisation

Vernunft, oder Glück? - Glück

Winter, oder Sommer? - Sommer

Montag, oder Freitag? - Freitag

Feuer, oder Wasser? - Feuer

Humanistisch, oder naturwissenschaftlich?
- naturwissenschaftlich

Mit welchen drei Wörtern würden Sie sich beschreiben?

Sorgfältig, fleißig und das dritte, das sollte jemand anders ergänzen.

Sie haben unser Gymnasium besucht. Haben Sie eine interessante Erinnerung an diese Zeit?

Es gibt wirklich viele. Mit unseren Lehrern haben wir Ähnliches erlebt wie in alten historischen Filmen, zum Beispiel „Cesta do hlubin študákovy duše“. Damals habe ich sogar die Sprüche und Geschichten aufgeschrieben. Ich wurde nicht dazu bestimmt, es ist mir einfach eingefallen. Ich hatte dafür Hefte, aus denen wir dann bei Begegnungen nach dem Abitur gelesen haben und das hat sehr viel Spaß gemacht, sich sowas in der Erinnerung wachzurufen. Eine Unannehmlichkeit ist, dass sie jemand von unseren Mitschülern später verloren hat. Also müssen wir uns heute nur aus dem Gedächtnis erinnern.

Mit unseren Lehrern haben wir Ähnliches erlebt wie in alten historischen Filmen, zum Beispiel „Cesta do hlubin študákovy duše“.

Und haben Sie sich etwas gemerkt?

Am meisten die Sprüche unseres Mathelehrers Kaše. Er war ein sehr gefürchteter und vielleicht auch gerechter Lehrer. Jetzt lässt sich das nur schwer bewerten. Damals war es etwas sehr

Damals war es etwas sehr Außerordentliches, eine Eins in Mathe zu bekommen. Heute würde es wahrscheinlich Mobbing nahekommen, aber wir haben es manchmal sehr witzig gefunden, wie er die Mitschüler und Mitschülerinnen angesprochen hat. Dieser Professor war wirklich beliebt und während der Mathestunden hat er oft neben dem Fenster geraucht und dann die Zigarette an dem Türrahmen ausgedrückt. Heute schon eine unvorstellbare Situation.

In welchen Fächern haben Sie Abitur gemacht?

Mathe, Physik, Tschechisch und Russisch

Hat Ihnen das Studium an unserem Gymnasium Spaß gemacht?

Das Wort Spaß darf man nicht benutzen. Das Lernen am Gymnasium war eine der schwierigsten Zeiten. Eine Menge von Fächern, Hausaufgaben und wenn man alles am besten erfüllen wollte, erforderte es übermenschliche Fähigkeiten, wenigstens habe ich es so gesehen. Im Gegensatz dazu war das Studium an der Universität viel einfacher und ich habe es mit einem roten Diplom absolviert.

Das Lernen am Gymnasium war eine der schwierigsten Zeiten. Gegensatz dazu war das Studium an der Universität viel einfacher.

Wie sind Sie zu Ihrer jetzigen Arbeit als Oberbürgermeister gekommen? Was hat Sie dazu geführt?

Das Gymnasium habe ich 1984 abgeschlossen, noch im alten Regime. In der Zeit habe ich über zwei Richtungen nachgedacht, entweder Mathe- und Physiklehrer zu werden, meine zwei Lieblingsfächer, oder Jura und Ökonomie zu studieren, was mir auch Spaß gemacht hat. Am Ende habe ich mich entschieden, mich an der Textil- und Maschinenuniversität anzumelden, weil ich die Folgen der kommunistischen Regierung auf das Alltagsleben von Menschen stark wahrgenommen habe und in beiden schon erwähnten Berufen wäre die Ideologie des alten Regimes bindend gewesen. Unterschiedliche Pflichten, und zwar der Eintritt in die kommunistische Partei für die Lehrer und für die Juristen sich nach dem Recht zu richten, das im kommunistischen Parlament entstanden ist. Das hat mir so widersprochen, dass ich mich für eine Arbeit entschieden habe, die nicht so gut aussehen musste. Ich habe den Beruf des Maschinenbauingenieurs gewählt, aber immer waren meine geliebte Mathe und Physik dabei und auch eine Arbeitsstelle in der Zukunft, vielleicht auch im Ausland. Ein Lehrer würde im Ausland wahrscheinlich nicht existieren können, ein Jurist auch nicht. Dazu sind noch an der Universität soziale Änderungen gekommen und ich habe seit 1990

sofort angefangen mich an der Kommunalpolitik zu beteiligen. Meine damalige Ehefrau, mein Schwiegervater und meine Schwiegermutter wurden in der Zeit vom alten Regime für einen Emigrationsversuch verfolgt. In die Politik habe ich auch mit ihrer Unterstützung begeben. Seitdem bin ich immer in der Kommunal- und Regionalpolitik geblieben.

Falls ich jemandem einen Ratschlag geben sollte, der vielleicht Ähnliches machen möchte, dann sollte sich dieser für öffentliche Sachen interessieren und den Weg einem gemeinsamen Interesse anpassen, nicht nur seiner eigenen Vorstellung.

Im Jahr 1992 habe ich für das Parlament kandidiert, damals in der ODS-Partei (Demokraten). Dann habe ich oft an unterschiedlichen Wahlkampagnen teilgenommen, oft als ein Kandidat für die Regional- und Stadtvertretung. Vier Jahre war ich Mitglied des Rates der Region Liberec, von 2000 bis 2004. Weil ich das Schicksal meines Schwiegervaters kannte und ich mich schon seit 35 Jahren in der Politik engagierte, war ich 2018 in der Leitung der Wahlliste Starostové (Bürgermeister). Die Wahlen haben wir gewonnen und wir konnten die Leitung der Stadt stellen. Zu der Zeit war ich Kandidat für den Posten des Oberbürgermeisters. Falls ich jemandem einen Ratschlag geben sollte, der vielleicht Ähnliches machen möchte, dann sollte sich dieser für öffentliche Sachen interessieren und den Weg einem gemeinsamen Interesse anpassen,

nicht nur seiner eigenen Vorstellung.

Was ist also der Inhalt Ihrer Arbeit?

Der Oberbürgermeister hat keine Arbeitszeit wie die anderen von 8 bis 16 Uhr, 8 Stunden pro Tag. Die Arbeitszeit beträgt wirklich 24 Stunden, 7 Tage der Woche. Eigentlich im Verlauf des ganzen Jahres, bis auf einige Ausnahmen. Auch der Oberbürgermeister hat einen Urlaubsanspruch. Natürlich muss ich aber einen Vertreter besorgen, weil ich zum Beispiel Vorsitzender des Sicherheitsrats bin und falls ein Hochwasser kommt, muss ich den Urlaub aufheben, egal ob ich möchte oder nicht, und den Krisenstab leiten und so weiter.

Wie anstrengend ist also Ihre Arbeit, was die Zeit angeht?

Der Oberbürgermeister steht um 6.50 Uhr auf. Am Morgen lese ich ungefähr 30 Minuten die einen Tag alte Zeitung. Ca. um 7.30 Uhr gehe ich mit zwei Hunden für einen Spaziergang los. Das dauert ungefähr 45 Minuten. Während des Spaziergangs erledige ich noch einige unaufschiebbare Dinge. Ungefähr um neun Uhr fängt meine Arbeit hier im Büro an. Meistens habe ich hier von Montag bis Freitag einige Sitzungen beziehungsweise fahre ich irgendwohin für vereinbarte Sitzungen außerhalb des Rathauses. Einmal alle 14 Tage koordiniere ich die Sitzung des Stadtrats und einmal pro Monat die Stadtvertretung. So läuft es

von Montag bis Freitag. Immer ab 9 Uhr morgens, aber fast regelmäßig beende ich den Arbeitstag im Büro um 21.15 Uhr abends, also komme ich um halb zehn nach Hause und ungefähr ab 11 Uhr abends erledige ich Mails, zu deren ich während des Tages nicht gekommen bin, je nach Bedarf eine oder zwei Stunden. Also bleiben fürs Schlafen ungefähr 6 Stunden pro Tag. Bislang reicht es mir und ich schlafe gut. Morgens habe ich wieder Kraft.

Und wie sieht es mit der Zeit an den Wochenenden aus?

Die Sams- und Sonntage sind in der Regel keine freien Tage. Zum Beispiel eröffne ich morgen den Nature Run und dann muss ich muss ich mich dem moldauischen Botschafter widmen, der zu uns kommt. An den Wochenenden fahre ich meistens in der ganzen Stadt herum und erledige alle Beschwerden, die bei mir während der Woche angekommen sind. Die Beschwerden hängen oft mit Unordnung, kaputten Straßen und Nachbarschaftsstreitigkeiten zusammen. Manchmal fahre ich zu diesen Menschen oder schaue mir den Ort an oder fahre dorthin mit dem Rad.

Was interessiert Sie in der Freizeit?

Es gibt sehr wenig Freizeit. Bei der Arbeit des Oberbürgermeisters, zumindest so, wie ich mich entschieden habe, diese Arbeit zu machen, gibt es Freizeit eigentlich fast nie. In den kleinen Resten

interessiere ich mich fürs Motorroller-, Elektro-Radfahren und tägliche Spaziergänge mit den Hunden. Jeden Tag nehme ich mir vor, 10 000 Schritte zu machen, was ungefähr 7 bis 8 Kilometer darstellt. Leider komme ich nur selten zu Büchern, aber gerne lese ich unterschiedliche Kommentare und Untersuchungen des politischen Geschehens.

Was kann die Stadt für die Schüler tun?

In Liberec gibt es ca. 7000 Schüler an weiterführenden Schulen. An den Grundschulen ca. 9000 Schüler. Im Verkehrsunternehmen Liberec sind wir zu einer Entscheidung über markante Änderungen gekommen, als wir die Fahrkarten verbilligt haben (Monatsfahrkarte - 132 Kronen, Jahresfahrkarte - 912 Kronen). Manche Gebäude stellen wir der Region frei zur Verfügung, zum Beispiel das Gebäude für die Medizinische Mittelschule oder das Internat in der Zeyerova-Straße für die Pendel-Schüler. Weiter gibt es hier viele städtische Sportplätze, die die Stadt mitfinanziert. Wir sind froh, wenn die Schüler Sport treiben. Den Sport-Clubs liefern wir direkte Unterstützung nach der Anzahl der registrierten Mitglieder, aber das gilt natürlich auch für die Grundschüler. Die Stadt unterstützt dann noch das Stadtschwimmbad oder den Botanischen Garten und Zoo. Das sind Bildungsanlagen. Auch gibt es Theater, aber ich weiß, dass die

für die Schüler nicht mehr so populär sind. Das sind die Einrichtungen, für die die Stadt die wichtigen Mittel ausgibt.

Und jetzt umgekehrt, was können die Schüler für die Stadt tun?

Ausgezeichnete Frage. Mit der Stadt haben wir einen ambitionierten Plan. Wir möchten, dass die Stadt perspektivisch ca. 120 000 Bürger hätte. Heute sind es 104 000. Wir sind eine von wenigen Kreisstädten, deren Bevölkerung nicht abnimmt, sondern langsam wächst. Auch Prag, Brünn, Ostrau und Pilsen wachsen. Weiter gibt es eine Menge von Städten, die nicht wachsen oder sich sogar verkleinern. Das stellt eine Gefahr für die Zukunft dar. Wir möchten, dass die Schüler Liberec lieben lernen und dass sie es in der Zukunft nicht verlassen werden wollen. Dass sie alles, was sie lernen, ihre Kreativität, Kenntnisse und Fähigkeiten, der Stadt zurückgeben werden. Natürlich finden einige ihre Wirkungsstätte irgendwo anders in der Republik oder im Ausland, meinetwegen soll es ihnen gegönnt sein.

Wir möchten, dass die Schüler Liberec lieben lernen und dass sie es in der Zukunft nicht verlassen werden wollen. Dass sie alles, was sie lernen, ihre Kreativität, Kenntnisse und Fähigkeiten, der Stadt zurückgeben werden

Liberec wäre aber froh, wenn es eine Menge von diesen Menschen hier halten würde, und wäre dann vielleicht auch weltbekannt dafür, dass es einen von den besten

Doktoren hat, wie zum Beispiel Professor Suchomel, der bedeutsame Neurochirurg. Das wünscht sich Liberec von den Schülern.

Liberec möchte 2028 als Europäische Kulturhauptstadt kandidieren. Worum geht es dabei?

Es geht nicht nur darum, dass es in einer bestimmten Stadt die größte Kultur oder das beste Theater gibt. Auch muss sie durch etwas interessant sein. Die Stadt sollte ein Vorbild zur Nachahmung sein und auch ein Wachstumspotenzial haben. Für die Verleihung des Titels fängt die Stadt schon 5 Jahre früher an, daran zu arbeiten. Wir möchten die Kandidatur im Jahr 2022 einreichen. Die Stadt Liberec kann sich mit der reichen Geschichte und Architektur bewerben. Im Zentrum der Stadt gibt es den Papierplatz, der in der Vergangenheit das Zentrum des Geschehens war. Dort sind viele Manufakturen, Textilwerkstätten und Tuchfabriken entstanden. Es war der Kleinseite in Prag ähnlich. Aber schlussendlich haben die Jahre des Kommunismus das Herunterkommen des Viertels verursacht und fast auch seine Beseitigung. Wir möchten für die Schüler nicht mehr so populär sind. Das sind die Einrichtungen, für die die Stadt die wichtigen Mittel ausgibt. wieder in die Vergangenheit zurückkehren und hier ein kreatives Viertel für die Jugend entstehen lassen. Wenn ich übertreiben sollte, könnte

dieses Viertel etwas wie Sacré-Coeur in Paris sein, ein Hügel mit einer Kirche und einem kreativen Viertel mit Malern und Künstlern. Wenn Sie dorthin gehen, ist dieses Viertel sehr lebendig. So stellen wir uns den Papierplatz vor, aber natürlich habe ich nur ein Beispiel erwähnt, das sehr überspitzt ist. Dieses Viertel könnte der Stadt neues Leben einhauchen. Wir arbeiten zusammen mit Architekten daran. Auch gibt es hier den Anifilm, also das Festival der Zeichentrickfilme. Das alles könnte dazu führen, dass Liberec diesen Titel erreichen könnte.

Befolgen Sie ein Motto im Leben?

Es stammt von G. B. Shaw, der gesagt hat: „Der vernünftige Mensch passt sich der Welt an; der unvernünftige besteht auf dem Versuch, die Welt sich anzupassen. Deshalb hängt aller Fortschritt vom unvernünftigen Menschen ab.“

Welche historische Persönlichkeit stellt Ihr Vorbild dar?

In meinem Büro habe ich ein Bild von Masaryk, also könnte ich diesen und Václav Havel nennen. Das sind die zwei größten Vorbilder. Aus der jüngeren Geschichte ist es mein Vorgänger Jiří Drda, der am Anfang meines Eintritts in die Kommunalpolitik stand. Er hat mich für diese Politik gewonnen und wenn ich dafür jemandem danken sollte, dann Jiří Drda.

Was würden Sie unseren Lesern ausrichten wollen?

Falls sie den Artikel bis hier gelesen haben, bis zu dieser Stelle, bis zu dieser Frage, dann verneige ich mich vor ihnen. Falls sie ihn bis hierher gelesen haben, kann es mit unserer jungen Generation nicht so schlecht aussehen, im Gegenteil ganz gut.

Also wünsche ich euch viel Erfolg im zukünftigen Arbeitsleben und persönlichen Leben.

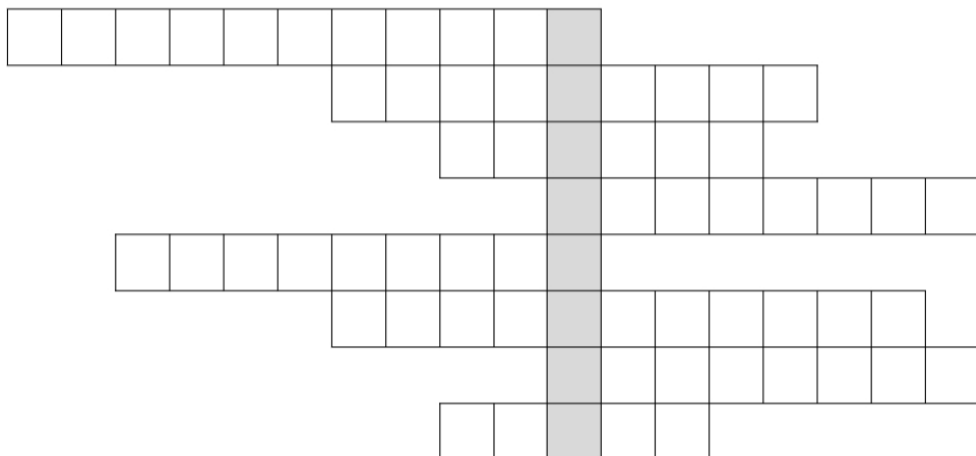
Geschrieben von: Veronika Šípková, 5V

Übersetzung: Kristýna Ranawat, 5N

Křížovka

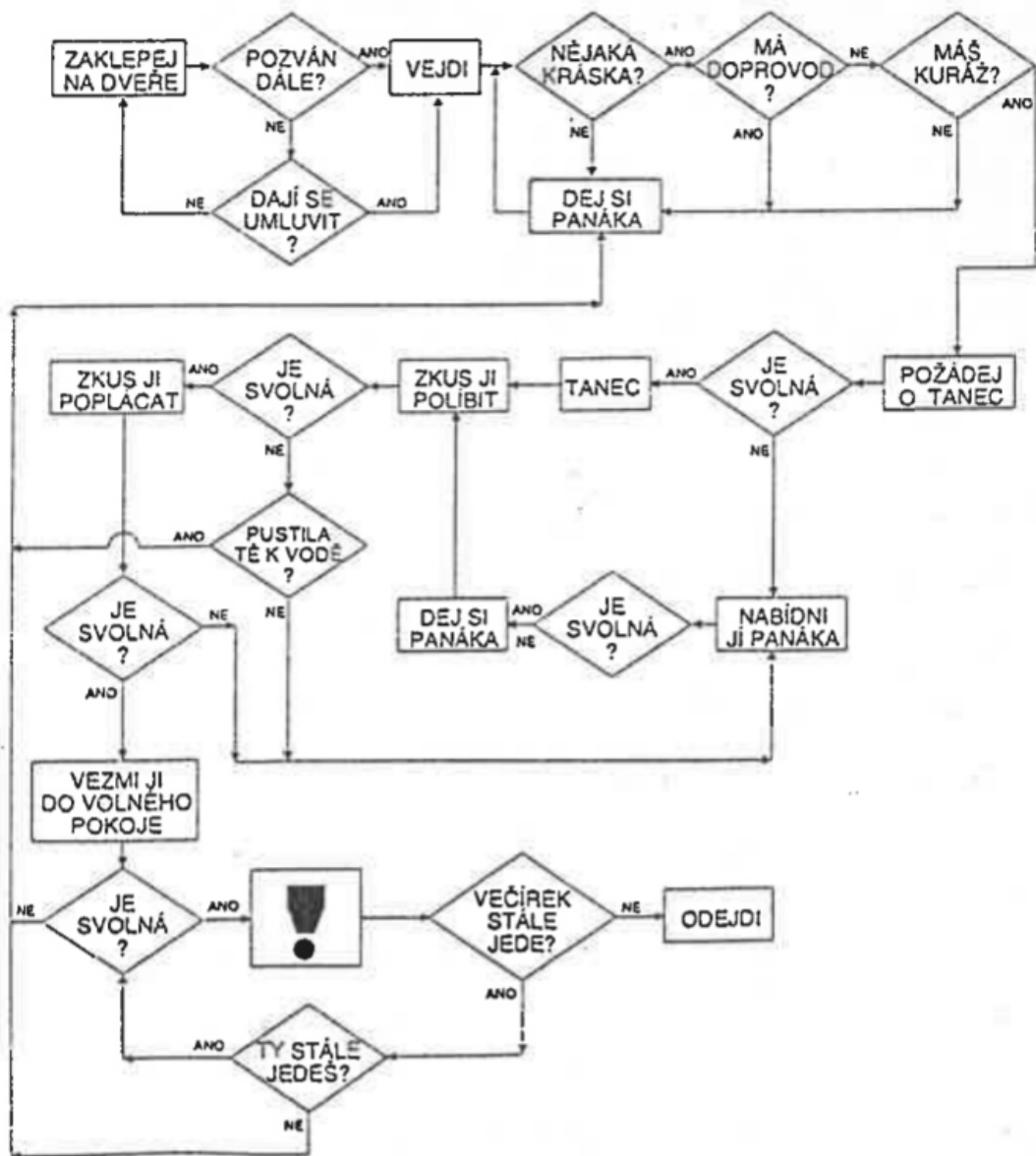

1. Virus pocházející z Číny, který způsobil celosvětovou pandemii
2. Jak se nazývá režim, při němž je určitá rasová skupina utlačována? (znát můžete např. z Jihoafrické republiky)
3. Příjmení bývalého amerického policisty odsouzeného za vraždu George Floyda
4. Je to už dvacet let od 9. září 2001, dne, kdy spadla ...
5. Jak se nazývá (cizím slovem) odpor k homosexuálně zaměřeným osobám?
6. Jak byste pojmenovali shromáždění lidí na veřejném místě za účelem předvedení společného názoru?
7. Příjmení švédské celosvětově známé klimatické aktivistky
8. Co se mění kvůli globálnímu oteplování?

PRŮVODCE SPOLEČENSKÝM VEČÍRKEM

ZKRITIZOVALI JSME ZA VÁS

A dost! Na tomhle ústavu to začíná přerůstat. Kdekdto je tu postrachem a nikdo o tom neví. Je na čase, důsledně si ukázat prstem. Přinášíme Vám ve zkratce ty nejvýznamnější události za posledních pár týdnů. Máte-li i Vy tip na někoho z okolí, dejte hlášku, my si jej už prohlédneme a v příštím čísle se objeví v pravém světle. Třeba to s ním pohne.

Už to nebude dlouho trvat a naše škola bude o pár tříd větší. Každým dnem se o tomto smutném faktu můžeme přesvědčit pohledem na pilné stavbaře.

Pokud jste i vy na pochybách, zda **nová budova** bude další patra, můžete si vsadit v sázkové kanceláři. Šance jsou zatím 50:49 ve prospěch dalšího patra. Jedno procento pravděpodobnosti připadá na variantu, že další patra nepřibudou a na střechu spojovacího tunelu bude namontován komínek lokomotivy, aby byla atmosféra nádraží ještě více umocněna.

A jak se na celou stavbu díváte vy?

Ač to ještě někde nedávají závěje sněhu tušit, jaro je TADY. Na zvířátkách se projevují rozličné choutky a ani lidé nezůstávají pozadu. Samečci přijíždějí do školy v přepychových autech za hlasitého vyřvávání "Tam za vodou v rákosí..." a samičky odhalují v zimě úzkostlivě schovávaná zákoutí na svém těle. Na změření délky **minisukni** postačí návštěvníkovi našeho ústavu i malilinkaté pravítko, a tak se není čemu divit, že často potkáváme studenty se znetvořenými tvářemi od všech těch dveří, sloupů, věšáků v šatnách a tabulí. Jen málokdo má to štěstí a spadne do měkkého. Všem ostatním můžeme pouze vzkázat, že love is everywhere.

Liberec má svou **Miss!!!** Míry jako ze sna, úsměv anděla, pohled ďábla a líbezná jméno Pavlína Bobková. Přestože možná kdekdto z nás zná hezčí slečnu, zvolila nestranná porota nakonec právě ji a nám tak zbývá pouze jedna možnost - zvolit si vlastní Miss. Takovou Mýšku gymnplu.

Její vlastnosti? Musí se líbit každému (věk tak kolem patnácti až sedmnáct, 1 1 1 1), stále se příjemně usmívat, nepít nekouřit, mít ráda zvířátka, být vzdělaná, hovořit alespoň třemi jazyky plynně a přitom být spíše ozdobou svého kluka či kamaráda. Ale to bude asi dost těžké hledání...

Pro někoho možná šok, pro někoho naopak příjemné oživení již beztak nudného a šedivého ústavního života. Rozhodně nelze říci, že obrazy slečen na schodišti jsou pornografické. Protože ty holky jsou krásny.

Jediné, co mě na celé věci mrzí je skutečnost, že se žádné z oněch sličných stvoření, jak jsem se dozvěděl, neprochází po chodbách našeho ústavu. Obrazy byly totiž vytvořeny podle fotografií mně neznámých modelek. Ale stejně jsou sexy.

Nechceme šířit fámu, ale pokud si tak jako my - objektivní a nezúčastnění studenti, pozorně prohlédnete chování ve školní jídelně, určitě dojdete ke stejnému závěru jako my. Šílené hovězí z jídelničku minulého týdne již napáchalo nevyčísitelné škody. Pokud by někdo zjistil, že se v jeho okolí vyskytuje nějaká šílená kráva, nechť nám o tom podá zprávu. Chlěti bychom totiž při biologických laborkách zkoumat rozdíl mezi šílenou a obyčejnou krávou.

A abychom nezapomněli, obyčejnou krávu potřebujeme rovněž, takže, prosím, řekněte nám o nějaké.

Váš tým biologů Vám děkuje.

Pohádka 602

Bylo nebylo. Na jednom definičním oboru byl definován mocný logaritmus, který měl za dceru krásnou funkci. Sinus x , jak se jeho dcera jmenovala byla skutečně nádherná. Její ladná křivka byla zvýrazněna absolutní hodnotou, kterou si ráda oblékala, půvab jí dodávala i velká frekvence a krásná amplituda na sympaticky souměrném oboru hodnot. Při úsměvu roztomile špulila periodu a nevadil ani její mírný cosinovitý předkus.

Funkce na celém definičním oboru žily spokojeně a mocný logaritmus všechny uznávaly jako svého pána a vládce. Ale jednoho dne se blízko logaritmického pravítka, kde král sídlil, usadila hrozná derivace. Terorizovala pravé i levé okolí a derivovala vše co jí přišlo do cesty, až všude kolem ležely jen samé nuly. Jednou vzkázala králi: "Za týden zderivuji tvoji dceru". I bylo mnoho smutku v prstencovém okolí, až král rozhodl: "Sinusoidu a půl definičního oboru dostane ten, kdo nás zbaví té hrozná derivace."

Zpočátku se hlásilo mnoho funkcí, které se chtěly s nepřítelem utkat. Ale dny ubíhaly, a po derivaci vždy zůstávaly jen nuly. Statečné složené funkce metaly po derivaci své parametry, kvadratické funkce chtěly v boji využít parabolický tvar svých grafů, ale všichni podlehli. S úspěchem se nesetkal ani exponenciální rytíř, který se sice domníval, že je pro derivaci neporazitelný, ale ta jej chladnokrevně

zderivovala při základu y . O nabídce krále se dozvěděl i šlechtic Arcus von Sinus. Byl moudřejší než všichni ostatní, a proto se nevydal přímo do boje, ale nejdříve vyhledal starý moudrý integrál, který měl v boji s derivacemi velké zkušenosti. "Dobře jsi udělal, že jsi za mnou přišel," řekl mu integrál. "Dám ti tři dary, které ti v boji pomohou. První je exponenciální štít. Je tvořen složenými exponenciálními funkcemi s různými proměnnými, a proto je velmi těžké jej zderivovat. Můj druhý dar je tento integrační meč. Je to jediná zbraň, která je schopna derivaci porazit. Třetím darem je tento cyklometrický amulet. Bude ti stále připomínat abys při integraci nikdy nezapomněl přičíst konstantu. A teď jdi a determinant tě prováže."

A přišel den, kdy měla být zderivována krásná princezna Sin x . Doprovázena lehkými lineárními funkcemi kráčela princezna k doupěti strašlivé derivace. V tom se přihlítil Arcus von Sinus na ohnivé limitě a zvolal: "Nic se neboj krásná Pann...(?)...funkce. Jsem tu abych tě zachránil" a pobídl svou limitu ke cvalu. V tom už vylézá derivace ze svého doupěte. Zahlédla bojovníka a vrhá se na něj. Arcus však nečeká a útočí svým integračním mečem, exponenciálním štítem kryje každý pokus o derivaci. Všude kolem odletují zkrvavené parciální zlomky a po zemi se bezvládně povalují vnitřní funkce. Konečně se i derivace sesunula na zem. "A je to." zaradoval se von Sinus. V tom se mu ale v exponenciálním štítu zjevil starý moudrý integrál se zrzavým plnovousem: "Moment princí. Druhá derivace ti nic neříká?" A skutečně. Z doupěte už leze druhá derivace a sápe se na rytíře. A zase boj, zase zlomky a elementární funkce všude kolem. Ale nakonec byl princ i s druhou derivací hotov. Pak nahlédl do skript. "Ne, třetí derivace už skutečně neexistuje," oddechl si. A už se k němu ženou šťastné funkce a oslavují vítězství nad derivací.

¹ I starý mocný logaritmus přišel a děkoval. Pak se zeptal Arcuse, jak se s ním vyrovná. "Jsem chrabrá funkční předpis a šlechtic Arcus von Sinus. Dejte mi svoji dceru, krásnou Sin x a budu spokojen. Dostal tedy princeznu a měli spolu krásnou konstantu.

A jestli nezemřeli, konvergují dodnes.

Tipy na kížky

Chcete se o některých důležitých tématech dozvědět více a zároveň si užít dobře napsanou knihu? Pokud ano, určitě se podívejte na jeden z těchto tipů.

Zajímá vás... pak čtete...

Rasismus?... Vypálená nenávisť

Chtěla bych začít vcelku těžkým tématem – rasismem. Děj se týká šestnáctileté Afroameričanky Starr, která zažije střet s policií s tragickým koncem. Kniha řeší problémy plynoucí z toho, že má někdo odlišnou barvu pleti, a pojímá je velmi realistickým způsobem. Pokud vás to zaujalo a chtěli byste si přečíst silný příběh, čtete Vypálenou nenávisť.

#1 New York Times Bestseller
ANGIE THOMASOVÁ

<https://cdn.luxor.cz/3/c/2/e/7/3c2e7eb9-d1ff-2407-7b70-a7fbb46ea119.jpeg>

Koronavirus? Spolu a každý zvlášť

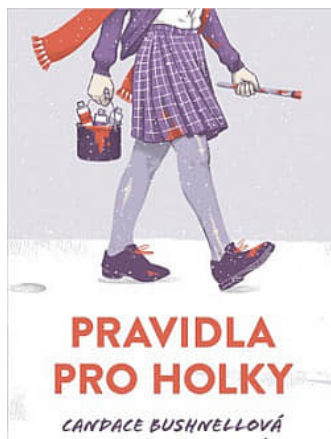
Tady bych vám chtěla doporučit něco pro odlehčení. Všichni máme ještě čerstvě v paměti, jaké to bylo, nesmět nikam jít a zůstat doma. Devět povídek v této knížce je tedy o dost aktuální situaci, o tom, jak se s ní vypořádat a jak si i bez osobního kontaktu najít kamarády... Nařuknutá tam jsou i další témata, například problematika LGBT komunity. Knížke nechybí ani čtivost a navíc má jen asi tři sta stran.

<https://img-cloud.megaknihy.cz/2762914-original/3a308a88cb495e390daf8d50c76c550c/spolu-a-kazdy-zvlast.jpg>

Feminismus? Pravidla pro holky

Nakonec se podíváme na téma feminismu. Tahle knížka vypráví příběh studentky Marin, která si uvědomí, jak je svět vůči dívkám nespravedlivý. Po jedné nepříjemné zkušenosti zjistí, že jí nikdo nepomůže s prosazením jejího názoru, a tak napíše článek do školních novin s názvem Pravidla pro holky. Také je to vcelku tenká kniha, takže pokud se rozhodnete ji číst a dozvědět se, jestli se Marin prosadí, určitě to budete mít za chvíli přečtené.

https://www.databazeknih.cz/img/books/46_/466899/big_pravidla-pro-holky-S12-466899.png

Perličky našich Kantorů

„Nemyslete si, že když jsem vaše třídní, tak dostanete maturitu zadarmo!“ -Š. Fantová

„Jste dnes nějak potichu. Kdo vám ublížil, kromě mě?“ -V. Jandíková

„Já vím, že vypadám strašidelně. Dokonce mám i strašidelné jméno, ale většinou nekoušu, protože mě bolí zuby.“ -P. Hrůza

„Ne, to není šikana, to je matematika.“ -V. Pěnička

„Kdo je tady pokladník? Koupíte do příště kobercovou lepicí pásku a zalepíme půlce třídy pusy.“ -J. Šulcová

„A právě ve frontě na oběd může

přijít náhlé osvětlení.“ -T. Minster

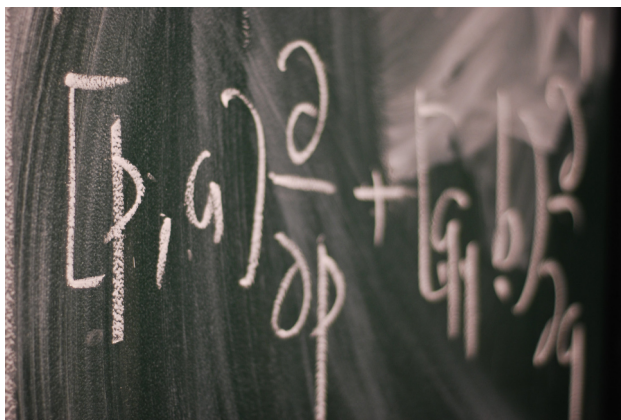
„Nechodte do indických restaurací. Umřete na otravu kořením.“ -P. Hrůza

„Matematika má kostlivců celé skříně.“ -V. Jandíková

„Běžte si ty piškvorky hrát někam jinam, nebo vám je půjdu hrát krvavě na záda a vyhraji. Třemi tahy!“ -P. Hrůza

„Já jsem měl v plánu, že ten úkol taky udělám, ale pro jiný zajímavý věci, jako je čtení knížky, jsem ho neudělal.“ -S.Panoš

„Škola splnila svůj úkol - úplně vás otrávil.“ -J. Jirovský

Zdroj obrázku: <https://www.flickr.com/photos/eriwst/2421129047/sizes/h/>

Poděkování

Poděkování patří vám všem, kteří jste dočetli až sem, redaktorům Šaldovin, našim překladatelům, profesorkám Štěpánce Fantové a Karin Pelz za korekturu a Adamovi Bitmanovi za editaci. Dále také děkujeme Sofii Munzarové za ztvárnění obálky.

Jakékoliv připomínky, dotazy, nápady i zpětná vazba jsou vítány!

Kontaktujte nás prostřednictvím naší facebookové stránky (Šaldoviny), instagramu (fx_saldoviny), emailové adresy (redakce@saldoviny.cz) nebo webu (www.saldoviny.cz).

Mnoho nadhledu do této nejisté doby vám přeje redakce Šaldovin

Die Danksagung

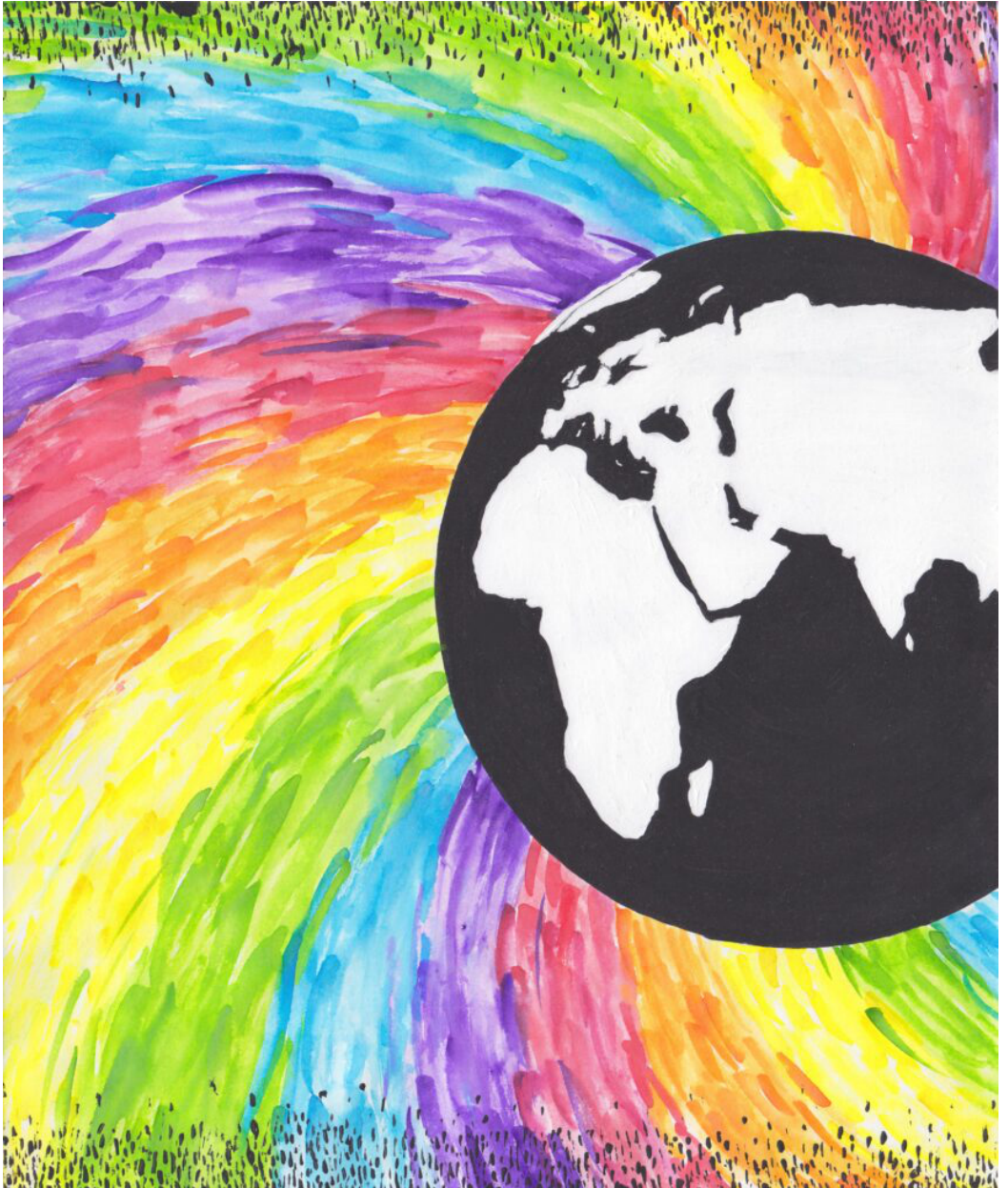
Die Danksagung gehört allen, die es bis hier gelesen haben, den Redakteuren, unseren Übersetzern, der Frau Fantová und Frau Pelz für die Korrektur und Adam Bitman für die Editierung. Weiter möchten wir uns auch bei Sofie Munzarová für die Darstellung des Umschlags bedanken.

Alle Anmerkungen, Fragen, Ideen und Rückmeldungen sind erwünscht!

Bitte kontaktiert uns durch die Facebook Seite (Šaldoviny), Instagram (fx_saldoviny), Mail (redakce@saldoviny.cz) oder Webseite (www.saldoviny.cz).

Viele Kräfte in diese unsichere wünscht euch die Redaktion Šaldoviny.

„Správně vidíme jen srdcem. Co je důležité, je očím neviditelné.“
- Antoine de Saint-Exupéry